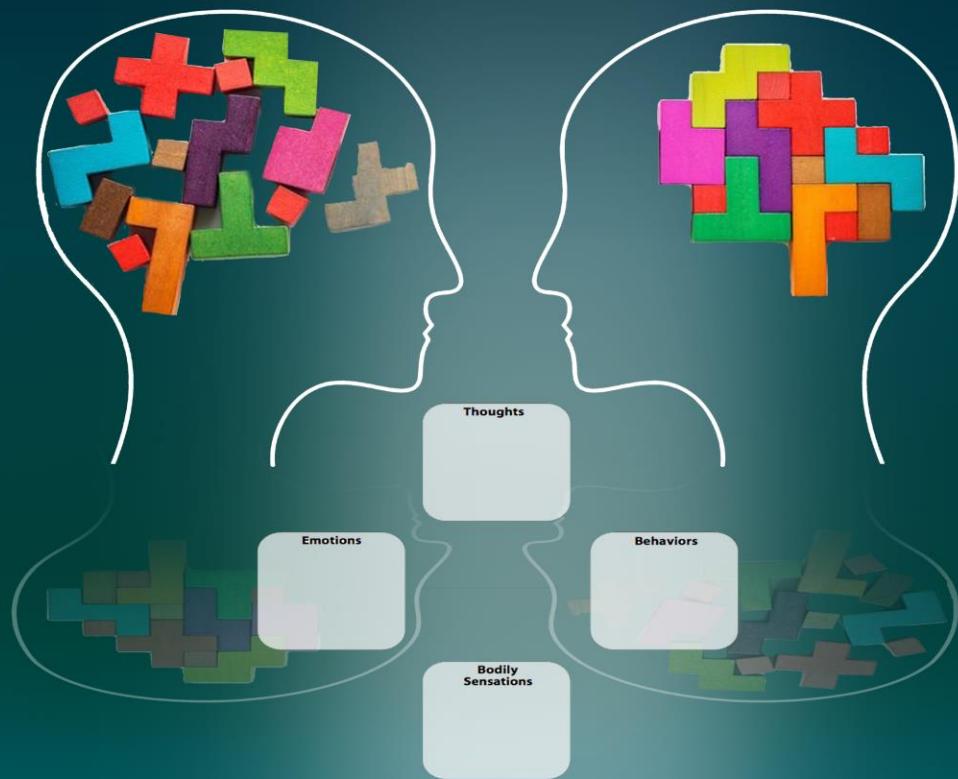

ئالاقين چار سەھريا هزرى و رەفتاري

ئامادەكىن
سيف الله على مايى

ئالافىن چارھسەریا ھزرى و رەفتارى

ئامادەگىن

سېف اللە علی مایي

❖ پەرتۈك: ئالاقيّن چارهسەريا هزرى و رەفتارى

❖ بابەت: دەرۋونناسى

❖ ئامادەكرن: سيف الله علي مايى

❖ بەرگ: نصرالله ھاشم سىتەمى

❖ دىزايىنا نافھرۇكى: سيف الله علي مايى

❖ چاپا ئىكى: 2020

❖ چاپخانا: كوردىمان - دھوك

نافه‌رۆك

4.....	نافه‌رۆك
5.....	پیشەگى
6.....	خەمۆگى
26.....	نەئارامى
46.....	وھسواس
59.....	ترس
70.....	بزدیان.
75.....	ترسا جقاکى
85.....	ترؤما
98.....	جوراوجۆر
198.....	لېستا ژىڭىزدان
199.....	بەرهەفکار د چەند رىزان دا

پېشەگى

چاره‌سەريا هزرى و رهفتارى (Cognitive Behaviour Therapy) سەربارى ژييى خۇيى بجويك و ودکو رىكەكا زانستى؛ د سالانىن دووماهىيى دا شىا كونترولەكا مەزن ل سەر پرۇسا چاره‌سەريا دەرروونى بکەت و ژبەر كو ئەۋرىيىكى چاره‌سەرييى پېيدىنى ب كىمەتىن دەم و تىچۇونىن ماددى يە؛ ئەگەر ئەم دگەل رىكاكا چاره‌سەريا شرۇقەكىدا دەرروونى (التحليل النفسي – Psychoanalysis) بەراورد بکەين دى راستىيا ئەڤى چەندى بۇ مە باش ديار و ئاشكرا بىت، زىدەبارى دياربۇونا كارتىكىدا ئەرەپنى يا ئەڤى رىكاكا چاره‌سەرييى لىسەر نەخۆشىن دەرروونى؛ كو ئەۋىزىن دەنەنە د نافا ھزرەها ۋەكولىنىن زانستى دا ديار دېيت. خۇشبەختانە ل ئەغان سالىن دووماهىيى دا ئەۋىزىن دەرروونى ل كومەلگەھى مە بەربەلاڭ دېيت و ب شىوه‌يەكى ئەكادىمىي ھېزمارەكا كەسان لىسەر ئەڤى رىكاكا چاره‌سەريا دەرروونى دەنەنە راھىيىنان دان، ئەۋۇزى پشتى دامەزراڭدا (پەيمانگەها چاره‌سەريا دەرروونى و چاره‌سەريا ترۇمىيى) ل زانكويى دەھوڭ كو ئەو ژى ب ھەۋكارى دگەل زانكويى (ئېيرهارد كارلس – توبنگن) ياخىنلىقى بۇ جىبەجىتكەن ئەڤى رىكاكا باش دزانىن كو د ماوى پرۇسا چاره‌سەريي دا پېيدىنى ب ھەندهك ئالاقيّن كارىنە بۇ جىبەجىتكەن ئەڤى رىكاكا چاره‌سەرييى كو ئەۋۇزى چاره‌سەريا هزرى و رهفتارى (Cognitive Behaviour Therapy). ئەۋىزىن دەنەنە بەرتوڭا ل بەر دەستىن ھەوە پەرتۈكەكا پراكتىكى يە، ئارمانچ ژ دروستىكىدا ئەڤى پەرتۈكى بىتى بۇ ئاسانكىدا پرۇسا چاره‌سەرييى يە بۇ ئەوان چاره‌سەركاران ئەۋىن ئەڤى رىكاكا چاره‌سەرييى بكاردىيىن. ژ لايەكى دىت فە من دېيت دىاربىكم كو ئەو كەسى ل سەر ئەڤى رىكاكا چاره‌سەرييى نەھاتىتى راھىيىنان دان؛ وى دەمى دى گەلەك ياخىنلىقى ب زەممەت بىت ئەو بشىت مفای ژ ئەڤى پەرتۈكى بىبىنەت، ژ لايەكى دىت فە چى دېيت ھەر ئەڤى پەرتۈكى تىنەگەھىت، ئەۋچا دووماهى ئىيانا بەشى دەرروونناسىي تىرا ئەۋى چەندى ناكەت تو بشىي ئەڤى پەرتۈكى تىبگەھى و پراكتىك بکەي، رىكاكا چاره‌سەريا هزرى و رهفتارى (Cognitive Behaviour Therapy) نە تشتهكى ب ساناهىيە، چونكى ژ ھزارەها تەكىنلىكىن چاره‌سەريي پىكھاتىيە و ژ بۇ چاره‌سەركىن ھەر نەخۆشىيەكا دەرروونى تەكىنلىكىن خۇيىن تايىبەت ھەنە، و ھەر تەكىنلىك دى پېيدىنى بەرتوڭا ئالاقيّن بى ئەۋىن من د ئەڤى پەرتۈكى دا دىاركىرىن، ھەر چەندە ئەو ئالاقيّن من د ئەڤى پەرتۈكى دا دىاركىرىن رىزەيەكا دىاركىرىيە، لى ئەز د ئەۋى باوھىيى دا مە دى بىتە ھارىكارەكى مەزن بۇ چاره‌سەركارىن دەرروونى.

سيف الله علي مائي

1

خہموّکی

Depression

Drawing out my experiences of depression

وېنەكىزنا سەربۇرىنى من يېن خەموگىنى

داکو تۆ بشىيى ھارىكارىيا خۆ بىكەى و حالەتى تە بەھىتە گوھورىن دېپىت تۆ بىزانى بوجى ئەڭ حالەتە ھەتا نەا دگەل تە يى بەرددوامە، پىكولان بکە بەرسقان ئەقان پرسىياران دنافا چوارگوشىن خوارى دا دىياربکە: ھەلوىست (رويدان): بەھرا پتى كىز ھەلوىستى دا ئەز ھەست ب خەموگىنى دكەم؟ ل كېفە؟ دەمى ئەز ج دكەم؟ كى ل وېردىيە؟ كەنگى يە؟

ھزر: دەمى ئەز دنافا ئەقى ھەلوىستى دا ئەز ج ھزردكەم؟ نەخۇشتىن تشت د ئەقى ھەلوىستى دا چىيە؟ بونمۇونە "ئەز يى بى بەما، خۆ تاشتەك باشتر نابىت، ئەز يى بتنى مە و من ج ھارىكار نىين"

ھەست: وي دەمى ئەز ھەست ب ج دكەم؟ وەكى "شەرم، عاجزى، بى گۈلى، بى ئومىدى، ھەستكىن ب گۈنەھى...ھەتى" بەرسقاندا لەشى: وي دەمى ج ل دەڭ لەشى من پەيدا دېيت؟ وەكى "كىرۋىن، لەرزىن، زېدەبۈونا لېدانىن دلى، خۆھدان...ھەتى"

رهفتار: وي دەمى ئەز ج دكەم؟ ئەو چەوا خۆ د گۈنجىنەم و سەرددەرىيى دگەل ۋى ھەلوىستى دكەم؟ بونمۇونە "رەقىن ژ ھەلوىستى، جگارە كىشان، بىتنيبۈون، شەركىن، پىكولىن خۇكۇشتىن...ھەتى"

ھەلوىست (رويدان) Situation

Thoughts ھزر

Feelings/Physical reactions

Consequences دەرئەنچام

ھەست و بەرسقاندا لەشى

Behaviour رەفتار

My experiences of depression

سەربورىن من يىين خەموكىي

ل خوارى ئىمارەكى سەربورىن بەرپەلاقىن ل دەۋەنەنە ئەۋىن توشى خەموكىي دىن، ئەفچا تو سەربورىن

خۇ يىين نەمە و يىين بەرى دگەل خەموكىي دىاربىكە:

كومىنت	ئەرىن نەما زى من سەربور دگەل ھەيە؟	كەنگى؟	من سەربورا دگەل ئەقى ھەي	سەربورىن بەرپەلاقىن خەموكىي
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	1. ھەستىكىن ب خەم و نەكەيفخۇشىي
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	2. ھەستىكىن ب بى بەها و گونەھە
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	3. نەبوونا باوەريي
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	4. ھەستىكىن ب بى ھېقىييبوونى
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	5. ھەستىكىن ب لاوازىي
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	6. ئارىشىن تەركىزى
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	7. ئارىشە د بىياردانى دا
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	8. خۆشى ب خۇ نەبرن
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	9. نە گەنگىدان ب ھىج تىشىتەكى
	بەلى\		بەلى\	10. گەلەك لەومە و گازىنە ژ خۇ كرن

	نه خير		نه خير	
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	11. هزرىن دەشپىن
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	12. هزرگرن ب ئازار دانا خۇدا
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	13. هزرگرن د كوشتنا خۇدا
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	14. كىم كاركرن
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	15. پاشئىخستنا كاران
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	16. نەبوونا هيچ حەزەكىن بۇ هيچ تىشتەكىن
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	17. هەستىكىن ب وەستىيانەكا مەزن
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	18. مانا ناڭ نقىينا بۇ ماۋەيەكتى درېئە
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	19. ئارىشىئن نفستىنى
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	20. ئارىشىئن خوارنى
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	21. گرييەكا زىدە
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	22. نە گرنگىدان ب خۇدا
	بەلى\ نەخىر		بەلى\ نەخىر	23. نەبوونا حەزا سىكىسى

Recording rumination for one day

تومارکرنا جویتنا هزاران بؤ ماويٽ نئيک رؤز

گلهک جاران ئهو كەسى خەموكى هەمى مىشكى وى ب هزرەكا نەريىنى فە د مىنېت، ژ بۇ ئەقى چەندى يا پىدىفيه تو رۇزانە دويىچۈونا ئەقان هزاران بکەي و كارتىكىرنا ئەوان لىسەر خۇ و ژيانا خۇ بىزانى، و ئەق چەندە پەتر دى هارىكاريا تە كەت تو خۇ ژ ئەقان هزاران رىزگار بکەي.

رۇز و مىزۇو:

سپىدى	نىفرو	ئىفارى	شەقى
00:00-07:06	00:00-13:12	00:00-19:18	00:00-01:00
00:00-08:07	00:00-14:13	00:00-20:19	00:00-02:01
00:00-09:08	00:00-15:14	00:00-21:20	00:00-03:02
00:00-10:09	00:00-16:15	00:00-22:21	00:00-04:03
00:00-11:10	00:00-17:16	00:00-23:22	00:00-05:04
00:00-12:11	00:00-18:17	00:00-24:23	00:00-06:05

ج دەمەكى گلهك هزرىن دووباره بؤ من دروستبوون؟	
ئەرى ئەز دازنم بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟	
ئەوى دەمى من ھەست ب ج كر؟	
ج دەمەكى كىمەتىن هزرىن دووباره بؤ من دروستبوون؟	
ئەرى ئەز دازنم بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟	

	ئەوی دەمى من ھەست بىج كى؟
	ئەرى ئەز فيرى تىتەكى دىتە بۇوم؟
ئەز فيرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تىتى ئەز فيرى بۇوم بىكارئىنەم؟ ئەز دى ج كەم؟	

Recording rumination for one week

تومارکرنا جویتنا هزاران بؤ ماوى حهفتىيەكى

ئەو كەسى خەموكى هەى ھندەك جاران مىشكى وى ب ھزرەكا نەرىنى فە د مىنېت، ژ بؤ ئەقى چەندى يا پىدەفيە تۇ رۆزانە دويىچۈونا ئەفان هزاران بكمى و كارتىكىرنا ئەوان لىسەر خۇ و ژيانا خۇ بىزانى، و ئەڭ چەندە پتە دى ھارىكاريا تە كەت تۇ خۇ ژ ئەفان هزاران رىزگار بكمى.

دەستپىيەكى حەفتىي:

شەقى	ئىقشارى	نىشرۇ	سېيىدە	
				شەمبى
				ئىك شەمبى
				دوو شەمبى
				سى شەمبى
				چار شەمبى
				پىنج شەمبى
				ئەيىنى

ج دەمەكى گەلەك ھزرىن دووبارە بؤ من دروستبوون؟
ئەرى ئەز دىزام بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟
ئەوى دەمى من ھەست ب ج كر؟
ج دەمەكى كىملىكىن ھزرىن دووبارە بؤ من دروستبوون؟

	ئەرئى ئەز دىلەنم بوجى؟ ل وى دەمىج روويدا؟
	ئەوى دەمى من ھەست بىج كى؟
	ئەرئى ئەز فيرى تىتەكى دىتە بۇوم؟
ئەز فيرى بىج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىئىم تىتە ئەز فيرى بۇوم بىكارىئىنم؟	

Disrupting rumination

ژ کارئیخستنا جویتنا هزران

کیولی من پشتی ژ کارئیخستنا هزرا دووباره یا نهرينى (10 – 0)	من چهوا هزرا دووباره یا نهرينى ژ کارئیخست؟	کیول (10-0)	ھەلويست (رويدان)	رۆز و مىزۇو

ئەو چ تشت بۇو ژ ھەميان باشتر كو من ڙبۇ راوهستاندنا هزرا خۇ یا دووباره ئەنجام داي؟

ئەو ج تشت بۇ ژ ھەميان كىمەت كارتىكىن ل من كر بىت كۆ ئەو تشت من ژبۇ راوهستاندنا هزرا خۇ
يا دووبارە كر بىت؟

ب شىودىيەكى گشتى، دەمى من هزرا خۇ يا دووبارە ژ كارئىخستى وى دەمى من ھەست ب ج كر؟

ئەز ج فىربۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم وى تشتى ئەز فىربۇويم بكارئىينم؟ ئەز دى ج كەم؟

Diary of my activities

رۆژیادناما چالاکییەن من

هەر چالاکیەکا تۆ دەکەی د ماوی ھەر دەمزمىرەکى دا؛ ئەوی چالاکىي بۇ ماوی حەفتىيەكى بنفيسە، وەکو چالاکىي
(چىكىرنا خوارنى، وەرزش، تەماشەكىرنا تىلەفزيونى، بكارئىنانا سوشىال مېدىاپىي، گوھدان يان ژەنینا موسىكى،
ھەرسا پشتى ھەر چالاکىيەكى تۆ داشىي رىزى گىولى خۇ دياربکە (0 – 100) و پاشى ئەو تشتى تە
ئەو چالاکىي بەستەتھەئىناي دياربکە.

ئەيىنی	پېنج شەمبى	چار شەمبى	سى شەمبى	دوو شەمبى	ئىڭ شەمبى	شەمبى	دەمزمىر
گىول: دەستكەفت:	00:00-01:00						
گىول: دەستكەفت:	01:00-02:00						
گىول: دەستكەفت:	02:00-03:00						
گىول: دەستكەفت:	03:00-04:00						
گىول: دەستكەفت:	04:00-05:00						
گىول: دەستكەفت:	05:00-06:00						
گىول: دەستكەفت:	06:00-07:00						

گیوں: دہستکهفت:	07:00- 08:00							
گیوں: دہستکهفت:	08:00- 09:00							
گیوں: دہستکهفت:	09:00- 10:00							
گیوں: دہستکهفت:	10:00- 11:00							
گیوں: دہستکهفت:	11:00- 12:00							
گیوں: دہستکهفت:	12:00- 01:00							

Evaluating my activities diary

ھەلسەنگاندنا رۆزیادناما چالاکييّن من

بەرسىداندا ئەقان پرسىيارىن ل خوارى دى ھارىكاريا تە كەت تو چالاکييّن خۇ يىن ئەقى حەفتىيّ ب

ھەلسەنگىنى:

<p>ئەرى د ماوى چالاکييّن خۇ دا، ج تشتى ئەز مەندەھوش كرم و بۇ جەھى موفاقىئى؟</p> <p>ج چالاکى من پتەر ژ ھەمى چالاکيان ئەنجام دا؟ و ھەستى من وي دەمى يىچەوا بۇو؟</p>	<p>ج چالاکى من كىيمىت ژ ھەمى چالاکيان ئەنجام دا؟ و ھەستى من وي دەمى يىچەوا بۇو؟</p>
---	---

که نگی من هست پیکر کو من دهست که فتیه کا مهزن یا بدهست قله ئینای؟ وی دهمی من چکر؟

	ریژا ئەوان چالاکیان چەند بۇو ئەھوین من ئەنچامداین؟
	ئەو ج تشت بۇو من كرى و من دېپىا ھەر وى تاشتى زىيەد بىكەم؟
	ئەو ج تشت بۇو من ئەنچامدای و پاشى من نەقشىاي وى تاشتى بىكەم؟
	دەملى من تاشتكە كربا و بۇ من نەخۆشى ژى چى ببا؛ وى دەملى من ج دكىر؟
	ئەرى ھندەك تشت ھەنە كو من دېپىت جارەكا دىتەر ژى بىكەم؟
	كومىنتەكا دى:
	ئەز ج فېربووم؟ ئەز دى چەوا شىئم ئەوا ئەز فېربوويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Finding activities that give me pleasure

پەيداكرنا ئەوان چالاكيان ئەويىن خۆشىي ددهنه من

يا گرنگە تۇ ئەوان چالاكيان ديار بکەي ئەويىن گىولى تە خۆش دكەن، ژ بۇ ئەفى چەندى تۇ دشىي ئەفى لىستى بكاربىنى و چالاكىين خۇ تىيەدا بنقىسى، و ھەرددەمى گىولى تە نەخۆش بۇو وي دەمى تۇ دشىي ئەوان چالاكيان بکەي ئەويىن كەيفا تە د ئىين و گىولى تە خۆش دكەن.

	ئەو ج چالاكىنە كەيفخۆشىي بۇ من چىدكەت؟
	ئەو ج چالاكىنە من جارەكى ئەنجامداين و كەيفخۆشى دايە من؟
	ئەو ج چالاكىنە كو دەستكەفت بۇ من ژى پەيدابوين؟
	ئەو ج چالاكىنە كو جارەكى من ئەنجامداين و بۇ من دەستكەفتەك ژى پەيدابىت؟
	ئەو ج چالاكىنە من دكەل ھندەك كەسانىن دىتر ئەنجام دابىت؟
	ئەو ج چالاكىنە خەلک ئەنجام ددهن و من ژى دېلىت ئەوان چالاكيان ئەنجام بىدمۇ؟

	ئەو ج چالاکىنە ئەز بىتى ئەنجام دىدەم؟ يان من ئەنجام دايىھە ؟
	ئەو ج راهىنان و چالاکىن لەشىنە كۆ من ئەنجامدايىن؟ يان ئەنجام بىدەم؟
	ئەو ج راهىنان و چالاکىن مىشكىنە من ئەنجامدايىن؟ يان ئەنجام بىدەم؟
	ئەو ج چالاکىنە ئەز ژ دەرۋەھى مال دكەم؟ يان من ئەنجام دابىيت؟
	ئەو ج چالاکىنە بۇماوى 5 ھەتا 10 خولەكان من ئەنجام دابىيت؟ يان ئەنجام بىدەم؟
	ئەو ج چالاکىنە ئەز پى ئارام دىم؟ يان بەرى ھىنگى ئەز پى ئارامبۇرىم؟
	ئەو ج چالاکىيە بۇ من گەلەك مەرەق بىت لى من ھىچ جارەكى ئەنجام نەدaiيە؟

Predicting pleasure from activities

پىشىنەيە خۇشىيە ئەزىز چالاکىان

بەرى ئەز دەست ب چالاکىيەكى بىكەم وى دەمى ئەز چەند پىشىنەيە دەم كۆ دە خۇشىيە ئەز دەست ب چالاکىيەكى بەم يان دى دەستكەفتىيەكى برىيە ئەز دەست خۇفە ئىنەن.

كومىتەت	دەستكەفتىيە بىدەستەھاتى (100 – 0)	رېزا خۇشىا بىدەستەھاتى (100 – 0)	پىشىنەيە بىدەستەنەنە دەستكەفتەكى (100 – 0)	رېزا پىشىنە يە خۇشىيە (100 – 0)	چالاکى

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا شىم ئەوا ئەز فىربوويم بكارئىنەم؟ ئەز دى ج كەم؟

Doing activity step-by-step

ئەنجامداانا چالاکىي پىنگاڭ ب پىنگاڭ

ژ بۇ بىرىقەبرنا چالاکىيا خۇ و پەر رېكخىستىن، ياخىدۇيە ئەفىن چالاکىيا خۇ دابەش بىكەيە سەر لىستەكا پىنگاڭا فىن بچوپىك، ئەفجا ل دەستپېتىكى دەپتىت ئەۋى چالاکىي ب ھەلبىزىرى ئەوا بۇ تە يابىزە حەمەت بىت كۆ تو ئەنجام بىدەي، پاشان ئەنجامداانا وى دابەش بىكە سەر ھەزمارەكا پىنگاڭا凡، ئەف خەشتى ل خوارى دى بۇ ئەف چەندى ھارىكارىيا تەكەت:

چالاکى:

كەنگى ئەز دى ئەنجام دەم؟	ژ بۇ ئەنجامداانى، ئەز پىدۇيى ج مە؟	ئەز دى ج كەم؟	زىمارا پىنگاڭا凡

ئەرى ئەز شىام ھەمى پىنگاڭا凡 ئەنجام بىدەم؟

ئەگەر من ھەمى پىنگاڭ ئەنجام نەدابن، دەپلىت بىزانم بوجى؟ و و ج پىلەفيه ئەز بىھەم؟

ئەگەر ھەمى پىنگاڭ من ئەنجام دابن، ئەو چالاکى يا چەوابۇو؟

ئەز ج فىربۇوم؟ ئەز دى چەوا شىيم ئەوا ئەز فىربۇويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

2

نهائارامي

Anxiety

Drawing out my experiences of anxiety

وېڭىنەكىنا سەربۇرىن من يېڭىن نەئارامىي

ل خوارى نموونەكە ژ نەئارامىي، هزرا خۇ بىكە كۆ چەوا سەربۇرا نەئاراميا تە ل دويىش ئەقى نموونىنە د ھىتە گۈنجاندىن:

ھەلوىست: دىنافاجەلەلىكىست دا ئەز ھەست ب نەئارامىي دەكەم؟

زېدەرەسىي دەترىسىي دا: ئەو جەتەرسىيە كۆ ئەز پېشىپەننەي وى دەكەم؟ و ئەز پېشىپەننەي ج دەرئەنچامى ئەقى مەترىسىي دەكەم؟ ئەز چەوا پېشىپەننەي دەكەم كۆ دى خۇ دەگەل ئەقى مەترىسىي گۈنجىنەم؟
نەئارامى ۱ بەرسەدانىيەن لەشى: ئەز ج ھەست دەكەم؟ ج گوھورىن لىسر لەشى من پەيدادىن؟
رەفتارا ئىمناھىيى: ئەو ج رېكىن ئىمناھىيى نە ئەز بكاردىنىم؟ ئەز ج پېكولن دەكەم دا كۆ نەكەۋەمە دەترىسىي دا؟
خۇ دويىركەن: ئەز چەوا خۇ دويىر دەكەم؟

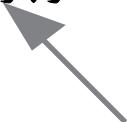
ھەلوىست (رويدان) Situation

ھزىز Thoughts

دەرئەنچام Consequences

Feelings/Physical reactions

ھەست و بەرسەدانىيەن لەشى

رەفتار Behaviour

My experiences of anxiety

سهربوړین من یېن نهئارامي

ئه قل خواری ليسته کا سهربوړین ئه وان که سانه ئه وین تو شی نهئارامي دبن، ئه فجال دويش ئه قل ليستي
سهربوړين خو دګه نهئارامي يا خو يا نها و يا رابردودوی دياربکه:

کومینټ	ئه ری من نها سهربوړ دګه ئه قل همه یه؟	که نگی؟	ئه ری من سهربوړ دګه ئه قل همه بويه؟	سهربوړين نهئارامي
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	ههستکرن ب نهئارامي
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	ههستکرن ب ترس
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	ههستکرن ب دودولی و نیگهرانی
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	هلهچوونیں بله ز
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	دل فوتانا بله ز
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	خوهدان
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	نیشانا ګهدي (معده)
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	تهنگزیا لهشی (تشنج)
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	سهرئیشان
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	دل رابوون
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	کیزبوون
	بهلی \ نه خیر		بهلی \ نه خیر	له رزین

	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	ھەناسەدانا بلمز
	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	بېزاري
	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	پېشىنى يكىرنا رويداناندا تشتىن نەخوش
	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	ھزردىكەي كو چاره سەركىرنا ئارىشان تاشتەكى مەحالە (مستحىلە) ھزردىكەي كو تو نەشىي خۇ بگونجىنى
	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	تەركىيزا تە بتىنى يا لسىر تاشتىن بىرس
	بەلىٽ \ نەخىر		بەلىٽ \ نەخىر	تو ب زەممەت ئارىشان چاره سەردەكەي

Analysing my fear

شروعه کرنا ترسا من

به رسیدن پرسیارین ل خواری دی هاریکاریا ته کهت کو تو بشیئی ترسا خو شروعه بکهی:

ترسا من چیه؟

ئەری ھندەك دەمیئ رۆزى ھمنه ئاراميا من بلند و نزم بیت؟

ئەری ھندەك کەس دېنە ئەگەری نزم و بلندبۇونا نەئاراميا من؟ ئەگەر بەرسف بەلی بیت: ئەو کەس کىنه؟

ئەری ھندەك جە دېنە ئەگەری نزم و بلندبۇونا نەئاراميا من؟ ئەگەر بەرسف بەلی بیت: ئەو ج جە؟

ئەری ھندەك تشت ھمنه دېنە ئەگەری نزم و بلنديا نەراميا من؟ ئەگەر بەرسف بەلی بیت: ئەو ج تشن؟

ئەرى ھندەك تشتىت دىتە ھەنە دېنە ئەگەرە نزم و بلندبۇونا نەثارامىيا من؟

ئەز فىرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فىرىبۇويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Evaluating my fear

هه لسه نگاندنا ترسا من

ژ بو هه لسه نگاندنا لاپه نین ترسا ته؛ به رسقا ئەفان پرسپارىن خوارى بده:

ترسا من چىيە؟

ئەرى ئەختىمالىيەك ھەمېيە كو دى ترسا من كىيمىت بىت ژ ئەمۇي چەندى ئەوا ئەز ھەز ژى دكەم؟

ئەگەر ئەز تەماشەي ھەلويىستى بکەم؛ چەند ئەختىمالىيە ھەمېيە دى ترس بۇ من ژى دروست بىت؟

ئەگەر ترسا من پەيدابوو وى دەمى دى چەندى ب ئازار و ب ترس بىت؟

ئەگەر ترس بۇ من دروست بۇو ئەز دى چەوا سەرەدەرىيى دەگەل كەم؟

ئەرى بەرى ھىنگى چەوا من سەرەدەرى دەگەل ھەلوىستىيىن ھوسا دىكىر؟

ئەرى تىشتكەن ھەمە كۈيى ب مەفا بىت و ھارىكارىيا من بىكەت؟

ئەز دى چەوا شىيم ئەقان ھەمى پېزىنىنان كورت كەم؟

ئەز فىرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىيم تىشتى ئەز فىرى بۇوم بكارىئىم؟ ئەز دى ج كەم؟

Imagining the worst thing

هزرکرنا خرابترین تشت

دبيت هندهك جاران بؤ مه يا ب مفا بيٽ دهمي ئهـم هـزرا خـو د خـرابـتـين تـشتـ دـاـ بـكـهـيـنـ كـوـ ئـهـ وـ تـشتـ دـبـيـتـ بـهـيـتهـ روـيـدانـ ئـهـفـجاـ دـنـافـاـ خـشـتـ لـ خـوارـىـ دـاـ خـرابـتـيـنـ تـرسـاـ خـوـ دـيـارـ بـكـهـ ئـهـواـ تـوـ هـزـرـ دـكـهـيـ دـىـ هـيـيـتـهـ روـيـدانـ،ـ وـ بـؤـ دـهـمـهـكـيـ هـزـراـ خـوـ بـكـهـ كـوـ ئـهـ وـ تـشتـ يـيـ هـاتـيـهـ روـيـدانـ،ـ پـاشـانـ تـهـماـشـهـيـ نـهـثـارـامـيـ وـ تـرسـاـ خـوـ بـكـهـ كـاـ دـىـ جـ لـ دـهـقـ تـهـ پـهـيدـابـيـتـ:

ئـهـزـ جـ فـيـرـبـوـومـ	ئـهـزـ چـهـنـدـ نـهـثـارـامـ بـوـوـمـ؟ـ (100 – 0)	ريـيـزاـ دـهـمـيـ هـزـرـكـرـنـيـ دـ ئـهـوـيـ تـرسـيـ دـاـ	خـرابـتـيـنـ تـرسـاـ منـ

ج هاته روويدان دەمىن من هزدا خۇ د خرابتىن ترس دا دىكرى؟

ئەرى من ھەست ب فشار و نەثارامى و نەخۇشىي كر؟ و ئەڭچەندە پشتى بورىنا دەمى هاته كوهورىن؟

ئەز فيرى ج بۈوم؟ ئەز دى چەوا شىم نىشتى ئەز فيرىبۈويم بكارىئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Thoughts Record Sheet - Anxiety

تومارکرنا هزان - نهئاراميا دهروونى

هله لویست (رویدان)	هله لویست (رویدان)	به رسفنانين لهشى	هله لچوون - گيول	هزرىن بى مفا - هزرىن نههاريكار	پيگوهور - هزرا واقعى و دروست پتر ههفسنگى ههبيت	من چك؟ ئهز دا شىم چكه؟ باشترين بهرسفدان بو ئهقى رويدانى (هله لویستى) چيه؟ (من چكربا دا باشت بيت؟) دووباره هلسنهنگاندنا هله لچوونى (گيولي) (100 - 0)
					راوهسته!! ههناسا خو بېھەلکىشە..... ج هزر د سەرى من دا دزفرىن؟ ج هزرى نەخوشى بو من چىدىكى و ئىزعاچا من ئەگەر كەسەكى دىتى ل جەن من با دەرى؟ رامانا ئەفان هزان جىه؟ چەوا دا ج بىرزيتە ئهقى رويدانى؟ ئەرى من دەربىرىن ج ئەفان هزان دەرى؟ ئەگەر رېكەكا دىتى بۇ دىتنا ئەقى نەخوشتنى تشت هاتبا رويدان دا ج من ج ل دەڭ لەشى تشت بىت؟ ئەرى من رويدان كەلمەك خۇ دىت؟ كەسانىن مەزنىكى و زىدمەرەپى تىداڭرى؟ ئەرى من كېم شىيانىن خۇ گونجاندى ھەبوون؟ لى كەم؟ تاشت بۇ من و كەسانىن دەرۋەپەرىن من؟ ئەز دا شىم ج دىتى ل جەن من با دا ئەز ج شىرتە دەڭ لەشى من دىتىن؟ ئەقە راستىيە يان بوجۇونە؟ تاشت جىاوازلىرى كەم؟	

Worry Diary

رۆزیادناما نەثارامىيّ

تونديا وي (يان رېزا ئاستى وي) (0 – 100)	جورى نەثارامىيّ (ئارىشە – ترس ...هتد)	تونديا وي يان (رېزا ئاستى وي) (0 – 100)	پېشىنى- ئەوج جورى نەثارامىيّ يە تو پېشىنى دكەت کو دى هيئتە رويدان	نەثارامى – نىگەرانى – دوودلى (ئەگەر .....)	ھەلوىست - رويدان ج ؟ كەنگى ؟ ل كىفە ؟ ل دگەل كى ؟
پېكولان بکە ئەقى پېشكى وي دەمى پربكە دەمى تۇ نزىكى وي تاشتى دبى ئەۋى تە نەثارام دكەت					

that I fear Exposing myself to situations

روبروبونا من بټ ټهوان ههلویستان ټهوین ټهز ژئ د ترسم

ددمي تؤ دچيye دنافا ټهوي ههلویستان تؤ ژئ د ترسی پیکولان بکه تیبینیین خو بنفیسه؛ پاشان ریزا ناستی ترس و نهئارامیا خو بهري و پشتی ههلویستان بنفیسه:

کومینت	ریزا نهئارامی و ترسا من پشتی د چمه دنافا heeلویستی دا (100 – 0)	ریزا نهئارامی و ترسا من ددمي د چمه دنافا heeلویستی دا (100 – 0)	ریزا نهئارامی و ترسا من بهري بچمه دنافا heeلویستی دا (100 – 0)	نهو ههلویستان ټهز ژئ د ترسم	رټز و میزوو

ل دەمى روبروبۇونا من بۇ ھەلۋىستى؟ ج ھاتە روویدان؟

ئەز فېرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم نىشتى ئەز فېرىبۇوم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Identifying my safety behaviours

دیارکرنا رهفتارین من یېن ئیمناھىي

ئەفىن ل خوارى ھندەك بەربەلاشتىن ترس و رهفتارىن ئیمناھىي نە كۆ ئەو كەسىن توشى ئەقان جورىن ترسى دېن ئەو ئەقان رهفتاران ژ بۇ ئارامكىن و نزىكىرنا رىۋا ئاستى ترسا خۇ بكاردىئىن. ئەف خشى ل خوارى تۆ دشىي ئەوان رهفتاران بنقىسى ئەۋىن تۆ ژ بۇ كىمكىرنا ئاستى ترسا خۇ بكاردىئىنى ل نەها و ل رابردووى دا:

رس	رهفتارا ئیمناھىي	ئەرى بەرى ھنگى من ئەف رهفتارە بكاردىئىنا؟	ئەرى ئەز نەها ئەفى ئەفتارى بكاردىئىنم؟
ترسيان ژ پەيدابۇونا جەلتتا دلى	ھەناسەكىشانەكا كوير		
	روينشتىن		
	تىلەفونا ھەوارھاتنى		
	رهفتارەكا دى		
گىزبۇون	ھەناسەكىشانەكا سىست يا كوير		
	روينشتىن		
	فەخوارنا ئافى يان تىشىمى دى		
	رهفتارەكا دى		
دل رابۇون	چۈونا تەوالىتى		
	ھەلكىشانَا ھەوايەكى پاقز		
	خوارنا تىشىمى		
	فەخوارنا ئافى يان تىشىمى دىت		
	مانا د ھەلويىsti دا		
	رهفتارەكا دى		
ژ دەستداна كونتزۇلا ھىزان	پېكولا كونترولكىرنا ھىزى		
	پېكولا خۇ دويىركىن ژ ھندەك ھىزان		
	رهفتارەكا دى		

ڙ دەستداનَا كونتۇلا رەفتارى	تەركىزكىن لىسەر وى تشتى نەز دەم		
	خۆ دويىركىن ڙ ھندەك جها		
	رەفتارەكَا دېتىر		
بەيىنتەنگى - راودەستيانا ھەناسەدانى	ھەلکىشانَا ھەناسەكَا كويىر		
	تەركىزكىن لىسەر ھەناسەدانى		
	رەفتارەكَا دېتىر		
برىاردانەكَا شاش (خەلەت)	پرسىياركىن ڙ ھندەك كەسان		
	نەدانَا برىاري		
	رەفتارەكَا دېتىر		
بتنى نەشىم خۆ بگۈنجىنم	بتنى ناچمە ڙ دەرقە		
	رەفتارەكَا دى		
ھندەك ترسىن دېتىر			

Recording my safety behaviours

تومارکرنا رهفتارین من پیښن ئیمناھىي

دەمى تە رهفتارىن خۇ يېئن ئیمناھىي دياركىرن، ئەوان رهفتاران ل خشتى خوارى دا بنقىسە؛ پاشان دياربىكە كۆچەوا ئەڭ رهفتارە دى تە ژ ئەوى هەلويىستى ترسى پارىزىت:

ئەز چەوا ھزردىكەم كۆ نەڭ رهفتارە بىتە رېڭر بۇ روویدانەك نەخۆش	رهفتارا ئیمناھىي

ئەرى ھندەك شىوازىن دىتى بۇ رەفتارىن من يىن ئىمناھىيى ھەنە؟

ئەز فىرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فىربۇويم بكارنىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Practising relaxation exercises

پراکتیکرنا راهیّنانین خافبوونی

هه دهمی ته راهیّنانین خو یین خافبوونی کرن وی دهمی تو دشیّ تیبینیین خو ل ئەفی خشتی خوارى دا بنفیسی:

دۇز و مىزۇو	ماوى راهیّنانى	جورى راهیّنانى	بەرى ئەنچامدا	ل دهمى ئەنچامدا	رېزا ئاستى نەئارامىي	رېزا ئاستى نەئارامىي	رېزا ئاستى نەئارامىي	پشتى ئەنچامدا
					راهیّنانى (100 – 0)	راهیّنانى (100 – 0)	راهیّنانى (100 – 0)	راهیّنانى (100 – 0)

من ج تىپىتىكىر؟

ئەرىٽ ھندەك تشت ھەبۈون بۇنە ئەگەر كۆ ئەڭ راهىنانە بۇ من بساناھى يان ب زەممەت بن؟

ئەز دى چەوا شىم بەردىوام بىم؟ ئەز دى چەوا شىم ئاستەنگان ڙناڭ بەم؟

٣

وهسواس

Obsessive-compulsive disorder (OCD)

My experiences of obsessive-compulsive disorder

سەربۈرىن من يىئن تىكچوونا وەسواسى

ئەڭل خوارى لىستەكا سەربۈرىن ئەوان كەسانە ئەۋىن توشى نەئارامىي دېن، ئەڭجا ل دويىش ئەقى لىستى
سەربۈرىن خۆ دگەل نەئارامى ياخۇ يانها و يارابىدوسى دىياربىكە:

كومىنت	ئەرى من نەھا سەربۈر دگەل ئەقى ھەمە؟	كەنگى؟	ئەرى من سەربۈر دگەل ئەقى ھەبۈويە؟	سەربۈرىن وەسواسى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەمەن من دەپتىت ئەز ئەوان هززان بىكمە كىدار
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەمەن من پىدىشى ناكەت ئەز ئەوان هززان بىكمە كىدار
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەگەر ئەز هزز د پەيدا بولۇنا رويدانەكى دا بىكمە ئەز باوردىكەم كو ئەمەن دى پەيدابىت
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەز هزز دكەم كو دى هندەك تشتىن نەخوش بىسرى من هېن
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەمەن دېنە ئەگەر ئەئارامىي من
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەمەن ئەز ب نەچارى دكەم ھەمى زېھر هززىن من
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ڈ دووبارەكىنا تشتان ئەز ئارام دېم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەز پىكولان دكەم لىسەر هندەك هززان زالىم و ئەوان هزرا فەشىرم

Recording my obsessions and compulsions

تؤمّارکرنا رهفتار و هزرین من یېن دووباره (تومارکرنا وهسواسا من)

هه ده مى بُو ته هزرهکا زالکرى دروستبوو پىكولان بکه لىسەر ئەقى خشتهى دياربکە:

رهفتارا دووباره	شرۇفەکرنا هزرى	هزرا دووباره	ھەست (100 – 0)	ھەلويىت	روز و مىزۇو

Recording a compulsion for one day

تۆماركىدا دووباره بۇ ماۋى رۆزەكى

ھەر دەمى تە رەفتارا خۇ گەلەك دووبارەكىرى دەمى ئەھى رەفتارى ل ئەھى خىتى ل خوارى دا دىياربکە و دگەل دىياركىدا زىمەر ئەھى رەفتارى، بۇ نۇونە تە سەعەت 10 سېيىدى تە 9 جاران دەستىن خۇ شويشتن لىسەر دەمزمىر 10:00 بىنقيسە |||، ئەھ خىتە بۇ ماۋى رۆزەكى بىتى يە.

رۆز و مىزۇو:	
رەفتارا دووبارە:	

سېيىدى	نىقىرقا	ئىشارى	شەھى
00:00-07:06	00:00-13:12	00:00-19:18	00:00-01:00
00:00-08:07	00:00-14:13	00:00-20:19	00:00-02:01
00:00-09:08	00:00-15:14	00:00-21:20	00:00-03:02
00:00-10:09	00:00-16:15	00:00-22:21	00:00-04:03
00:00-11:10	00:00-17:16	00:00-23:22	00:00-05:04
00:00-12:11	00:00-18:17	00:00-24:23	00:00-06:05

ج رەفتارا من گەلەك دووبارە دېيت؟ و ل ج دەمى دا ئەھ رەفتارە گەلەك دووبارە بۇو؟	
ئەرى ئەز دىزىم بوجى؟ ل وى دەمى ج رووپىدا؟	
ئەھى دەمى من ھەست ب ج كى؟	

	ج دهمه‌کی کیمترین جار ئەو رهفتار دۇوباره بۇو؟
	ئەرئ ئەز دىزانم بوجى؟ ل وى دەمى ج رووپىدا؟
	ئەوى دەمى من ھەست ب ج كر؟
	ئەرئ ئەز فيرى تىتەكى دىيتر بۇوم؟
ئەز ج فيرىبۇوم؟ ئەز دى چەوا شىيم تشتى ئەز فيرىبۇويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟	

Recording a compulsion for one week

تۆماركرنا رهفتارا دووباره بۇ ماوي حەفتىيەكى

ھەر دەمى تە رەفتارا خۇ گەلەك دووبارەكىرى وى دەمى ئەھۋى رەفتارى ل ئەھى خىشى ل خوارى دا دىياربىكە و دگەل دىياركىرنا ژمارا ئەھۋى رەفتارى، ئەھ خىشىتە بۇ تۆماركرنا رەفتارىن دووبارەنە بوماوى حەفتىيەكى.

	دەستپىكى حەفتىي:
	رهفتارا دووباره:

شەھى	ئىيقارى	نىيەرۇ	سېپىدە	
				شەھى
				ئىيک شەھى
				دوو شەھى
				سى شەھى
				چار شەھى
				پىنج شەھى
				ئەيىنى

	ج رەفتارا من گەلەك دووبارە دېيت؟ و ل ج دەمى دا ئەھ رەفتارە گەلەك دووبارە بوو؟
	ئەرى ئەز دىزانم بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟

	ئەوی دەمى من ھەست بىج كىرى؟
	بىج دەمەكى كىيەتىن جار ئەو رەفتار دۇوباره بىوو؟
	ئەرى ئەز دىغانم بوجى؟ لەن دەمى بىج روويدا؟
	ئەوی دەمى من ھەست بىج كىرى؟
	ئەرى ئەز فېرى تىشتكى دىيت بىووم؟
	ئەز بىج فېرى بىووم؟ ئەز دىچەوا شىيم تىشتى ئەز فېرى بىويم بىكارىيىم؟ ئەز دىچە كەم؟

Identifying my fears about thoughts

دیارکرنا ترسین من ل دور هزان

ئەقىن ل خشتن خوارى دا كومەكا ترسين بەربەلاغن ل دور هزان، ھەمى هزان بخوينە و ئەو هزرا تە ھەى

دیاربىكە:

	رۆز و مىزۇو:
--	--------------

من چەند باوھرى پى ھەيە؟ (100 – 0)	ئەرى من ئەۋ ترسە ھەيە؟	ترس ا هزر
%	بەلىٰ\ نەخىر	پىدەتى ناكەت من ئەۋ جورە هزر ھەبن
%	بەلىٰ\ نەخىر	ھەبۇونا ئەفان هزان رامانا وى ئەوە نەز مەرۆفەكى نەباشم
%	بەلىٰ\ نەخىر	ھەبۇونا ئەفان هزان رامانا وى ئەوە من دېيىت ئەۋ هزرە پەيداين
%	بەلىٰ\ نەخىر	ئەگەر ئەز تىتەكى نەكەم ئەفان هزان ب راوهستىنەم وى دەمى دى ئەۋ هزرە ھىئىنە رويدان و بنە راستى
%	بەلىٰ\ نەخىر	ئەز بەرپرسىم ژ ئەفان هزان و دېيىت ئەز نەھىلەم ئەۋ هزرە بىنە راستى
%	بەلىٰ\ نەخىر	پىدەتى نەز كونترۆلى لىسەر هزرىن خۇ بىكەم، ئەگەر ئەز زىكا كونترۆلى لىسەر ئەوان نەكەم وى دەمى دى ل ژىر كونترۆلا من دەركەفيت
%	بەلىٰ\ نەخىر	ھندەك هزرىن دىتە:

بوماوی چهند حهفتیان دئ ئەفان هزران هەلسەنگىنم داكو بزانم ج چەند گوھورىن لىسەر هزرىن من پەيدابوويم.

پشتى بوماوی چەند حهفتیان مە ئەڭ ھزرىن ل سەرىي ھەلسەنگاندىن؛ ج گوھورىن لىسەر ئەوان هزرىن من پەيدابوون؟

Exposing myself to my intrusive thoughts

روبروبوونا هزريين من ييّن (بى دەستوپىرى)

دگەل چاره‌سەركارى خۇ كاربکە و ھندەك هزريين خۇ ييّن (بى دەستوپىرى) – ئەو هزريين دەملىدەست دەھىئىنە د مىشكى تە دا) دياربکە، بلا ئەو هزر بن ئەۋىن تو بشىّي روبروبىيى، و ب شىّوهىيەكى تىرۇتەسەلى لىسەر ئەقى خشتى ل خوارى دياربکە:

هزرا بى دەستوپىرى (دەملىدەست):

كومىنت	رىيّزا نەثارامى و ترسا من پشى روبروبوونى (100 – 0)	رىيّزا نەثارامى و ترسا من دەمى روبروبوونى دا (100 – 0)	رىيّزا نەثارامى و ترسا من بەرى روبروبوونى (100 – 0)	ماۋى بروبروبوبونا هزرا بى دەستوپىرى	رۇز و مىزۇو

ل دهمني روپرورونی دا ج هاته روویدان؟

نهز ج فیربووم؟ نهز دی چهوا شیم نشتی نهز فیربوويم بکارئینم؟ نهز دی ج که؟

Recording changes in my compulsions

تۆماركىدا گوھورىنىڭ رەفتارا من يَا دووبارە

وەکو تە ئارمانجا خۇ دەستنىشانكىرى كو ئەۋۇزى كېمكىدا رەفتارىنىڭ تە يېن دووبارەبۇوى بۇون، وەکى كېمكىدا دەست شويشتىنى يان تەئكىدكىدا ھندەك تشتان. ئەقى خىشى ل خوارى پېركە:

رۇز و مىزۇو	ھەلوىسىت	رەفتارا دووبارە	ماۋى رەفتارا دووبارە	ئاستى نەئارامىيا تە پشتى ھىنگى (100 – 0)	ئاستى نەئارامىيا تە بەرلى ھىنگى (100 – 0)

دەمىّ رەفتارىن من يېئن دووبارە كىيمبۈپىن وى دەمى ج ھاتە روويدان؟

ئەز ج فىربۈوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فىربۈويم بكارىينم؟ ئەز دى ج كەم؟

4

ترس

worry

My experiences of worry

سهربوریمن یېین ترسى

ئەفان خوارى لىستە کا سهربورىن ئەوان كەسانە ئەۋىن توشى ترسى دېن، ئەفجا ل دويىش ئەفى لىستى سهربورىن خۇ دگەل ترسىن خۇ يېين نەها و يېين رابردووى دىاربىكە:

كومىنت	ئەرى من نەها سهربور دگەل ئەفى ھەيە؟	كەنگى؟	ئەرى من سهربور دگەل ئەفى ھەبۈويە؟	سهربورىن ترسى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	كەلهك جاران ئەز د ترسم و نىڭمرانم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	من ترس ياز كەلهك تشتان هەمى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	كەلهك جاران ئەز ھەست ب نەئارامىي دكەم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ب زەممەت ئەز كونتولى لىسر ترسىن خۇ بکەم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	كەلهك جاران ئەز ھەست ب بىرىنداربۇونى و نەئارامىي و تەنگىزىي دكەم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئەز ھەست ب وەستىانى دكەم و زىكا د وەستم
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ھەبۇونا ئارىشىن تەركىزى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ھەبۇونا تەنگىزىن لەشى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئارىشىن نىستنى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	د ھەمى رۆزان دا ئەف ترسە ل دەف من پەيدا دېيت

Recording worry for one day

توماركىنا ترسى بۇ ماوى ئىك رۆز

داکو تو ل سەر ترسىن خۇ زال بى؛ پېىدفيه تو بزانى ل دەمى پەيدابۇونا ترسى ج دھىتە رويدان و دېيت بزانى دى چەوا بۇ ماوى رۆزەكى چافدىرى و تىپىنيا ترسىن خۇ كەى، ئەڭ خىستى ل خوارى دى پىز ھارىكاريا تە كەت:

	رۆز و مىزۇو:
--	--------------

سېپىدى	نىفرۇ	ئىقشارى	شەقى
00:00-07:06	00:00-13:12	00:00-19:18	00:00-01:00
00:00-08:07	00:00-14:13	00:00-20:19	00:00-02:01
00:00-09:08	00:00-15:14	00:00-21:20	00:00-03:02
00:00-10:09	00:00-16:15	00:00-22:21	00:00-04:03
00:00-11:10	00:00-17:16	00:00-23:22	00:00-05:04
00:00-12:11	00:00-18:17	00:00-24:23	00:00-06:05

	ج دەمى ترسا من گەلەك زېدە دېيت
	ئەرى ئەز دازىم بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟
	ئەوى دەمى من ھەست ب ج كر؟
	ج دەمەكى كىملىكىن ترس بۇ من دروستبوون؟

	ئەرئى ئەز دىلەنم بوجى؟ ل وى دەمىج روويدا؟
	ئەوى دەمى من ھەست بىچ كى?
	ئەرى ئەز فيرى تىتەكى دىيت بۇوم؟
ئەز فيرى ج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىئىم نىشتى ئەز فيرى بۇوم بىكارئىنەم؟ ئەز دى ج كەم؟	

Recording worry for one week

توماركينا ترسى بۇ ماوى حەفتىيەكى

داکو تو ل سەر ترسىن خۇ زال بى؛ پىيىفيه تو بزانى ل دەمى پەيدابۇونا ترسى ج دھىيە رويدان و دېيىت بزانى دى چەوا بۇ ماوى حەفتىيەكى چاڭدىرى و تىببىنیا ترسىن خۇ كەى، ئەڭ خشتنى ل خوارى دى پەزىز ھارىكارىا تە كەت:

دەستپىيەكى حەفتىيە:

شەقى	ئىقشارى	نىقرە	سېيىدە	شەمبى
				ئىك شەمبى
				دوو شەمبى
				سى شەمبى
				چار شەمبى
				پىنج شەمبى
				ئەيىن

ج دەمەكى گەلەك ترس بۇ من دروستبوون؟	
ئەرى ئەز دىزم بوجى؟ ل وى دەمى ج روويدا؟	
ئەوى دەمى من ھەست ب ج كر؟	
ج دەمەكى كىيمتىن ترس بۇ من دروستبوون؟	

	ئەری ئەز دىلەنم بوجى؟ ل وى دەمىج روويدا؟
	ئەوى دەمى من ھەست بىچ كى?
	ئەری ئەز فيرى تىتەكى دىتە بۇوم؟
ئەز فيرى بىچ بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىئىم تىتە ئەز فيرى بۇوم بكارئىنىم؟	

Why I worry

بوجى ئەز د ترسىم

ئەگەر تو گەلەك بىرىت تو باودىرىكەي كو ترسىيان رېكەكا باشە و بۇ گەلەك تشتان ھارىكارىيا تە دكەت. ھەر دېمىسىدا بىرىت تو ھەندەك جاران ھزرىكەي كو ھەندەك ھزرىن نەرىنى بەرامبەر ئەققى ترسى ھەنە، بىزانە تو چەند دىگەل ئەقان خالىين ل خوارىيى و ئەگەر تە تىشىكى دىيت ژى ھەبىتلى زىدەبىكە:

من چەند باودىرى ب ئەققى ھەيە؟	ھزرىن ئەرىنى ل دور ترسى
%	ئەگەر ئەز بىرىسمۇ دەمە ئەز مەندەھوش نابىم؟
%	ئەگەر ئەز بىرىسمۇ، ئەز دى گەلەك باش خۇ بۇ ھەندەك تشتان ئامادەدكەم
%	دەمە ئەز د ترسىم، و خۇ بەرھەۋە دكەم وى دەمە ج تىشىن خراب روينادەن
%	ئەگەر ئەز بىرىسمۇ، وى دەمە ئەز دى گەلەك چاره‌سەريا بۇ ئارىشان گەرم
%	رامان ژ ترسىيانا من ئەوه كو ئەز مەرفەكەم گۈنگىي دەدەمە تشتان
%	ئەگەر ئەز ترسىيام وى دەمە پىيەتلىك ناكەت ئەز ھزرىن خۇ د تىشىن خرابىتى دا بىكەم
%	ئەگەر ئەز بىرىسمۇ
%	ئەگەر ئەز بىرىسمۇ

من چهند باودری ب ئەققى هەمەيە؟	ھزرىن نەرىئى ل دور ترسى	
%	ئەگەر ئەز گەلەك ترسىام، وى دەمى من كونتrol لىسەر ھزرىن خۇ نابىت و دى ھزرىن خۇ ژ دەست دەم.	
%	ئەگەر ئەز گەلەك ترسىام، وى دەمى ئەز دى گەلەك ھەست ب نەخۆشىي كەم.	
%	ئەگەر ئەز گەلەك ترسىام وى دەمى دى بۇماوهكى درېئە مىنە دناقا ئەققى ترسى دا	
%	ئەگەر ئەز گەلەك ترسىام وى دەمى دى بى هىز بىم و من هىز نامىنىت.	
%	ئەگەر ئەز گەلەك ترسىام وى دەمى ئەز نەشىم ئارىشىن خۇ چارەسەر بىكەم.	
%		ئەگەر ئەز گەلەك بىرسىم
%		ئەگەر ئەز گەلەك بىرسىم

Planning time to worry

پلانكىدا دەمى بۇ ترسى

دېبىت پلانكىدا دەمى بۇ ترسى مفایيەت خۇھەبن، بونمۇونە دېبىت ئەڭچەندە رېكى بىدەتە تە بۇ
ھەلسەنگاندىندا مفایي ترسى و دوودلىي بكاربىنى، زىدەبارى تىيگەھشتىنەن وى، يَا باشتىر ئەۋەد بەرى تۇ بنقى ئەڭچەن پلانى
دروست بىكەي:

من ھەست بىجىرى ؟	سەربۈرا من جى بوو؟	ئەن دەمى ئەز ترسىيام	ئەن دەمى من پلان بۇ ترسى دانانى	رۆز و مىزىوو

ئەز فىرىج بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىئىم تىشتى ئەز فىرتابوويم بكارئىينم؟

How realistic are my worries?

ترسیں من چهند د واقعی نه؟

دی گهلهکا ب مفا بیت دهمی تو روزانه بو ترسیں خو خشتهکی دروست بکهی، داكو تو بشیئی هلسنهنگاندنا واقعیهتا
ئهوان ترسان بکهی، ئهف خشتی ل خواری دی پتر هاريکاريا ته بو ئهفی چهندی کەت:

ج هاته رويدان؟	ترس ا پیشبيين و چارچوق دهمي
ئهري هندهك تشت ههبوون من بترسین؟	

ئەرى پېشىنىيىن من دروست دەركەفتەن؟

ئەز ج فېر بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فېر بۇوم بكارئىنم؟

5

بزدیان (قہ جغیان)

Panic

My experiences of panic

سەربورىئىن من يېئن بزديانى

ئەقا ل خوارى ليستەكا سەربورىئىن ئەوان كەسانە ئەويىن توشى نەئارامىي دىن، ئەفجا ل دويش ئەقى ليستى سەربورىئىن خۆ دگەل نەئارامى يا خۆ يا نەها و يا رايبردووى دياربىكە:

كومىنت	ئەرى من نەها سەربۇر دگەل ئەقى ھەيە؟	كەنگى؟	ئەرى من سەربۇر دگەل ئەقى ھەبوويمى؟	سەربورىئىن بزديانى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	دلقوتانا زىدە و بلەز
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	خۆهدان
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	لەرزىن
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	بەيىنتەنگبۈون
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ئىشانا سىنگى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	دلرابۇون
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ھەستىكىن ب گىزبۇونى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ترسىيان ژ دەستىدانَا كونرۇلى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ترسىيان و هزا مرنى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	بىيەوشبوونا ھەستان
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ترسىيان ژ نەبوونا شىانان بۇ رەقىيەن
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	گوھورىن د رەفتارى دا ژ ئەگەرى بزديانى

Recording my experiences of panic

تومارکرنا سهربورین من یېن بزدیانی

د ئەفی خشتن ل خواری دا سهربورین خو یېن بزدیانی دیاربکه، ئەف چەندە دئ هاریکاریا تە كەت داكو

بزانی ل دەمی پەيدابوونا بزدیانی ج دھیتە رویدان:

رەفتارین خۆگونجاندنی (سەردەدریي)	ھزر	بەرسقدانین لهشى	نەئارامى (100 – 0)	ھەلویست (رویدان)	رۆز و مىزروو

ژ لايى لەشى فە من ھەست ب ج دكى؟

دەمى ئەف گوھورىنە لىسەر لەشى من دياربۇوين وي دەمى من ج ھزىدكى؟

ئەو ج رىكا كارىگەربۇو ئەوا من پى خۇ دگەل ئەملى ھەلويىسى گونجاندى و سەرەدەرى دگەل كرى؟

Identifying my fears which lead me to panic

دیارکرنا ئەوان ترسان ئەوین من بەرهە بزدیانى فە دېت

ئەقىن ل خوارى ھندەك جورىن ترسى نە ژ ھەستىن لەشى، تەماشە بىكە كا ج جور ل دەۋەتە ھەمەيە و لىسەر تە

جىيەجى دېت:

من چەند باوهەرى پى ھەمەيە (100 – 0)	ئەرى من ئەف ترسە ھەيە؟	ترس ۱ ھزر	ھەستىن لەشى
%	بەلى ۱ نەخىر	بۇ من جەلتا دلى چىبوو	ھەستىرن ب گۈزى و ئىشانا سىنگى و دلقوتانا بلەز
%	بەلى ۱ نەخىر	ئەز نەشىم بىهنا خۇ بىنم و بېم	گۆھورىن د ھەناسەدانى
%	بەلى ۱ نەخىر	ئەز دى ھوشاش خۇ ژ دەستىدم	سەرئىشان و گىزبۇون
%	بەلى ۱ نەخىر	ئەز دى كەفم و ساخلمىا من دى بى سەروبەر بىت	بىھوشىيا ھەستان
%	بەلى ۱ نەخىر	ئەز دى توشى جەلتەكا مېشى بىم	ئارىشە د تەركىيزى و ھەزىرىنى دا
%	بەلى ۱ نەخىر	ئەز دى دىن بىم	ھەستىن نەواقىعى
%	بەلى ۱ نەخىر	دلى من دى رابىت	عىلنجى

6

ترسا جقاکى

Social anxiety

My experiences of social anxiety

سهربوړا من یا ترسا جځاکي

ئهڅا ل خواری ليسته کا سهربوړین ئهوان کهسانه ئهويں توشي تیکچوونا ترسا جځاکي دبن، ئهڅجا ل دويٺش
ئهڻي ليسته سهربوړين خو یېن نهها و رابردووبي دګهل ئهڻي جوري ترسى دياربکه:

کومینټ	ئهړي من نهها سهربوړ دګهل ئهڻي همهيءه؟	کهندۍ؟	ئهړي من سهربوړ دګهل ئهڻي همهبوويءه؟	سهربوړين ترسا جځاکي
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	د نافا هله لویستین جځاکي دا ئهڙز ههست ب نهئاراميءه کا مهزن دکهډ؟
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	يا ڙ من فه بهره همهي کهسان یې ل من
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	ئهڙز هزردکهډ کو ئهڙز کمسيڪي دينم و مرؤفه کي نه باشم
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	ئهڙز هزردکهډ ئهڙز مرؤفه کي ته مام نينم
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	ئهڙز هزردکهډ کو ئهڙز مرؤفه کي خوشتيفي نينم
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	ئهڙز هزردکهډ کو دې ب شيوهيمه کي نهريئني حوكم سهر من هيتهدان
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	ئهڙز خواز هله لویست و هله لکهفتین جځاکي دويردکهډ
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	د نافا هله لویستین جځاکي دا سهروچاپن من سوړ دبن
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	د نافا هله لویستین جځاکي دا ئهڙز خواز ددم
	بهلې \ نه خير		بهلې \ نه خير	د نافا هله لویستین جځاکي دا ئهڙز له رزم

Recording social situations

تۆماركرنا ھەلويسىن جقاکى

پشتى ھەلويسىن جقاکى ئەگەر تە برىيکا ھەستىن خۇ برىيار لىسر چەوانىيا برىيقەچوونا وى ھەلويسى دا وى دەمى دېيت ئەڭ چەندە بىتە ئەگەر ئەيدابۇونا ھندەك ھزرىن نەرىنى و بىتە ئەگەر ئەيدابۇونا ترسا جقاکى، شوينا تو ھەستىن خۇ بنقىسى پىكولان بىكە راستىن ئەمۇي ھەلويسى د ئەقى خىشى ل خوارى دا بنقىسى:

ج هاتە رووپىدان؟ ج ب باشى بلىقەچوو؟ راستى ج بۇون؟	نەئارامى يان ترس (100 – 0)	ھەلويسىن جقاکى	رۆز و مىزۇو

ئەز ج فىر بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تىشتى ئەز فىربۇويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Evaluating my thoughts in social situations

ههلسنهنگاندنا هزرین من دنافا ههلویستین جفاکی دا

گلهک جاران دهمی هندهک کمهس دنافا ههلویست و ههلكهفتین جفاکی دا نهئارام دبن وي دهمی دئ ل دويش ههستین خو برياري لسره ئهوان ههلویست و ههلكهفتان ددن، ئهف خشتى ل خوارى دئ هاريکاريا ته كمهت تو ههلسنهنگاندنا هزرین خو بكمي و بهلگهبيين دروست بو ئهوان هزران بدھستفه بىنى:

	ههلویست يان ههلكهفتا جفاک:
	ئهز ههست ب ج دكم؟ و رېزا وي ههستى چەندە؟ (100 – 0)
	ئهز د ئهفي ههلویستى دا ج هزردكم؟
	من چەند باوهري ب ئهفي هزرى ھيء؟ (100 – 0)
ئهوج بهلگهبيين ناخويينه دبنه ئهگهر كو من باوهري ب ئهفي هزرى ههبيت؟	
ئهوج بهلگهبيين ددرهكى نه دبنه ئهگهر كو من باوهري ب ئهفي هزرى ههبيت؟	

دەرئەنجامىن ئەقان ھەمى بەلگەيان چنە؟ ھەۋسىنگىا وان چىھە؟

من چەند باوھرى ب ئەقىن ھزرى
(100 - 0)
ھەيە؟

ئەز ج فىر بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فىر بۇوم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Experimenting with focusing on myself

سەربۆر دگەل تەکەزکرنى لسەر خويھتىيا من

دگەل چارەسەركارى خۇ دوو گەنگەشا لسەر دوو بابەتىن جىاواز بىكە، بىلا ماوى هەر گەنگەشەكى ژ دوو بۇ سى خولەكان بىت، د گەنگەشا ئىيىكى دا ھندى ژ تە بېھىت تەركىرا تە بىلا لسەر تەبىت، د گەنگەشا دووئى دا بىلا ئاكەھى و تەركىزاتە لسەر دەرفەتى تەبىت (جىيەنانا تە يادەركى). پېكۈلى بىكە د ماوى هەر دوو گەنگەشان دا ھىچ رەفتارەكَا ئىيىمناھىيى بىكارنەئىنە.

گەنگەشا ئىيىكى: تەركىزكىن لسەر خۇ

	من ھەست بى جى كى؟ و ئەز چەند نەئارام بۇوم (100 - 0)
	چەند ئاگەھىيى من لسەر من بۇوم؟ (0 - 100)
چەوا گەنگەشە بىرىشەچۈو؟ ئەڭ گەنگەشە بۇ من چەوا بۇوم؟ و بۇ چارەسەركارى من چەوا بۇوم؟	

گەنگەشا دووئى: تەركىزكىن لسەر كەسىمەكى دى

	من ھەست بى جى كى؟ و ئەز چەند نەئارام بۇوم (100 - 0)
	چەند ئاگەھىيى من لسەر من بۇوم؟ (0 - 100)
چەوا گەنگەشە بىرىشەچۈو؟ ئەڭ گەنگەشە بۇ من چەوا بۇوم؟ و بۇ چارەسەركارى من چەوا بۇوم؟	

بەراوردىكىدا ھەردوو گەنگەشان

	د ناڭا كىيىز گەنگەشى دا من ھەست ب ئارامىي دكىر و بوجى؟
	كىيىز جورى گەنگەشى بۇ چارهسەركارى من خۆشتىر بۇو و بوجى؟
	ج جياوازى دنافىبەرا ھەردوو گەنگەشان دا ھەبۈو؟
ئەز ج فىر بۇوم؟ ئەز دى چەوا شىيم تشتى ئەز فىر بۇويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟	

Using video or audio feedback

بکارئینانا فیدباکن فیڈیویی یا نومارا دهنگی

دګهل چاره سه رکاری خو سیناریویه کی دروست بکه کو دئه فی سیناریویی دا ب ریکا موبایل (یان ئامیره کی دی) فیڈیو بکه یان دهنگی نوماربکه کو تو بشیی هندهک ترسین خو یین جفاکی تاقی بکه.

بهري تو تافيکرنی ئهنجام بدھي؛ بهرسفا ئهثان پرسیاران بدھ:

هله لویست چیه (سیناریو چیه)؟ ئهز دئ ج کەم؟

ئهز ج پیشبيينى دكەم؟ ئهز دئ يې چەوا بەم؟

ئهرى ریکەكا دروست بۇ پیشانى ئەفی چەندى ھەيە؟

ئەرى دى ھندەك ئارىشە بۇ من ژ ئەقى تاقىيىرنى دروست بن؟ ئەگەر ئارىشە دروست بن؛ وي دەمى ئەز دى شىم ج كەم؟

پشتى تو تاقىيىرنى ئەنجام بدهى؛ بەرسقا ئەقان پرسىياران بده:

ج هاتە روویدان؟

ئەرى پىشىنىيىن من دروست دەركەفتىن؟

ئەز ج فېرپووم؟

ئەز دى چەوا شىم ئەقان پىزازىنلەن ل پاشەرۆزى دنافا ھەلوىستىن جفاكى دا بكارئىنم؟

7

ترؤُما

Trauma

My experiences after trauma

سهربوريين من ييٌن پشتى ترومائي

ئەقىين ل خوارى كومەكا سهربوريين بەربەلاغن ل دەۋەن ئەيدابىن كەسان پەيدادىن ئەھوين ژ ترۇمايان دەربازدىن، ئەقجا ئەفان سهربوران بخويىنه، ھەر سهربورەكا تە ل دەمىن نەها و راپردووی دا ھەين دياربکە:

كومىنت	ئەرى من نەها سەربۇر دەگەل ئەفي ھەمە؟	كەنگى؟	ئەرى من سەربۇر دەگەل ئەفي ھەبوويمە؟	سەربوريين من ييٌن پشتى ترۇمايى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ھەستىرن ب نەثارامىي
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	ھەستىرن ب گونەھى يان شەرمى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	تۈرەبۈون
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	بېھوشىيا ھەستان
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	كابىس و خۇونىن بىرس
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	فلاش باك (فەگەريانا رويدانى د ھزرا مرفى دا)
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	دووبارەبۈونا ھزران لىسەر رويدانى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	رەفتارىرن ب ئەھى شىۋەھى ھەروھكى جارەكا دى ئەھى رويدانان پەيدابۇو فە
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	خۇ دوپىركەن ژ ھزرىن ترۇمايى
	بەلى \ نەخىر		بەلى \ نەخىر	نەشيانا ھزركەن د ھەمى لايەنلىن روويدانى دا

	بهلى \ نه خير		بهلى \ نه خير	ئاريشين نشستنى
	بهلى \ نه خير		بهلى \ نه خير	ئاريشين تەركىزى
	بهلى \ نه خير		بهلى \ نه خير	زوى ترسيان (ب سانهھى د ترسى)

Identifying things that make me remember the trauma

دیارکرنا ئەوان تشتان ئەوین بیرا من ل ترومایى د ئىين

هر شته کی بیرا ته ل ترۆمایی دئینن وەکی (خەون، فلاش باک - هزرتەن تە، جە، .....ھەد) ل ئەمە خشتى خوارى دا دیارىكە:

<p>بهرى بيرا من ل ترومایي بھیت ج هاتبوو رویدان؟</p> <p>ئەو رویدان چەند ب ترومایي فە يا گرېدايى بۇو؟</p>	<p>من هەست ب ج كر؟ و رېزا ئاستى ئەوان ھەستان چەند بۇو؟</p> <p>(100 – 0)</p>	<p>ج لايەن ترومایي ھاته بира من؟</p>
---	---	--

ج لايەنلىرى ترۇمایىن ھاتە بىرا من؟

ج لايەنلىرى ھەلويىستى بۇ ئەگەر كۆ بىرا من بېھىتە ترۇمایىن؟

بوجى ئەقان تشتان بىرا من ل ترۇمایىن ئىينا؟

Recording triggers to memories of the trauma

تومارگرنا ئهوان ئازرينه ران ئهويين بيرا من ل ترۆمايى د ئينن

پشتى ته خشتن (ديارگرنا ئهوان تشتان ئهويين بيرا من ل ترۆمايى د ئينن) پر كرى؛ تو د شىيى ل ئەفلى خشتن خوارى دا ئهوان ئازرينه ران بنقىسى ئهويين بيرا ته ل ترۆمايى د ئينن:

ئاستى توندى و نەثارامىيا وى (100 – 0)	ئەو ئازرينه رېن بيرا من ل ترۆمايى د ئينن

Grading traumatic memories

پولينكىنا بيرهاتنىن ترۆمايى

دەمى بىرا تە دەھىتە لايەنن ئىجىاواز يېن ترۆمايى وى دەمى پېكولان بکە رىزى ئاستى ھەستى خۇ بنقىسى،
ھەروەسا پېكولان بکە تىبىنیا هزرىن خۇ يېن دەمى ترۆمايى و ئەو هزرىن گىرىدىي لايەنن ترۆمايى دىاربىكە:

ھزرىن تە يېن نە لىسى ترۆمايى	ئەو ھزرىن ل دەمى ترۆمايى دا بۇ تە دروستبووين	ئاستى توندى و نەثارامىي (100 – 0)	بيرهاتنىن لايەنن ترۆمايى

ج لایه‌نی ترۆمایی پتر ژ هەمی لایه‌نان بی بھیز و توند بوو؟

ج لایه‌نی ترۆمایی کیمتر ژ هەمی لایه‌نان بی بھیز و توند بوو؟

Handling with memoties of the trauma

سەرەددەرىكىرن دگەل بىرەتلىنىن ترۆمايىن

ھەر دەھىپى بىرا تە ل ترۆمايا تە ھات و تۇ نە ئارام بۇوى؛ وي دەمى پېكولان بىھەننەك رېكا بىكاربىنە داكو ھەست ب ۋارامىيى بىھە، ڙ بۇ ئەقى چەندى چارەسەركارى تە يى دەرەونى دى ھارىكارىيا تە كەت ھەننەك رېكىن خۆگۈنچاندىنى نىشا تە بىدەت.

رۆز و مىز وو	ھەلويىست	بىرەتلىن (ھەزرا ترۆمايىن)	رېكا خۆگۈنچاندىنى	ئەو رېكە چەندى ھارىكاربۇو؟

ج ریکا خوکونجاندنی پتر ژ همه میان هاریکارتر بورو؟

ج ریکا خوکنهنجاندنی کیمتر ژ همه می ریکا هاریکارتر بورو؟

نهز ج فیر بوم؟ نهز دی چهوا شیم تشتی نهز فیر بوم بکارئینم؟ نهز دی ج که م؟

Evaluating guilt – helpful questions

ھەلسەنگاندنا ھەستى گونەھى – پرسىيارىن ب مفا و ھاريکار

ھەر چار پرسىيارىن دەستپېكى بۇ دياركىدا و روھنكرنا ئەۋى ھزرا تە دېلىت ب ھەلسەنگىنى؛ و تو دگەل ئەۋى ھزرى ھەست ب ج دكەى، پاشان بەرسىغا ئەقان پرسىياران ل خشى (ھەلسەنگاندنا ھەستى گونەھى – بەرسقىن من) دا بنقىسىه.

ئەڭ پرسىيارىن ل خوارى دى ھاريکاريا تە كەن بۇ ھەلسەنگاندنا ھزرا تە يانەرىنى و بى مفا:

پرسىيارىن ب مفا و ھاريکار	ژ
ئەرى ئەز بۇ ھندەك تشتان گازندا ژ خۇ دكەم كۆ كەسانىن دەوروبەرلىن من بۇ ئەوان تشتان گازندا ژ من ناكەن؟	.1
ئەرى ئەندامىن خىزانما من و ھەقالىن من بىزانن ئەز ھوسا ھزىدىكەم وى دەمى ئەو دى ج بىزىنە من؟	.2
ئەرى ئەز ھندەك بىقەرىن حبىاواز بۇ حوكومدانما لىسر خۇ بكاردىئىم؟ كۆ ئەز ئەوان بىقەران بۇ حوكومدانى لىسر كەسانىن دى بكارنائىم.	.3
ئەگەر كەسەكى دى ئەڭ ھززە ھەبن ئەز دى ج بىزىمى؟	.4
ئەرى من نافەرۆكا ھەلوىستى (رويدانى) ژ بىركرييە؟ كۆ بوجى من ئەو چەندەكىر؟	.5
ئەرى من پىت ژ ئەوا پىدىقى بەرپرسىيارەتى دانايم سەر ملىئىن خۇ؟	.6
ئەرى من ھندەك لايەنن ھەلوىستى (رويدانى) ژ بىركرييە؟ ئەرى من ئەو كەس ژ بىركرييە ئەۋىن بويىنە ھاريکار تاكو دەرئەنجام ب ئەقى شىوهىيى بن؟	.7
ئەرى ئەز ھزىدىكەم كۆ دەرئەنجامىن رويدانى ل ژىر كونترۇلا من بۇون؟	.8
ئەرى ئەز يى بەرهەقىم ل خۇ ببورم؟ باشى و خرابىيىن وى چىنە؟	.9
★ ئەرى نها چەند باودريا من ئەقان ھزرىن نەرىنى و بى مفا دەھىت؟ (100 – 0)	
★ ئەرى نها رىپرا ئاستى ھەستىن من چەندە؟ (100 – 0)	
★ ئەز گەھشتمە ج دەرئەنجامان؟	

Evaluating guilt – my responses

هلهنه نگاندنا ههستي گونه هي - به رسفيين من

ددمي ته پرسیارین خشتی (هله نگاندنها ههستی کونه هی - پرسیارین ب مفا و هاریکار) خواندن، پاشان هزره کا نهريني (بي مفا) هه ليرزيرده و يه رسقدانين خو ل ئه في خشتی خوارى دا ديارىكە:

		هزرا من يا نهرينى (هزرا بى مفا):
	0%-100%	من چەند باوەرى ب ئەقىن هزرا خۆ ھەمە؟
0%-100%		ھەستى من بەرامبەر ئەقىن هزرى چىيە؟ و ئەو ھەست چەند يى بەيىزە؟

بہرسفدانیں من بو پرسیاران:

	-1
	-2
	-3
	-4
	-5
	-6
	-7
	-8
	-9

نها من چەند باوەرى ب ئەڤى ھزرا نەرينى ھەمە؟ (100 – 0)

نها رىۋىچىن من بەرامبەر ئەڤى ھزرى چەندە؟ (100 – 0)

ئەز گەھشتمە ج دەرئەنجام؟ من ج بىدەستقەئىنا؟

8

جور اوجوڑ

ABC سېڭۈشا نمۇونا The Triangle Model of ABC

ھەلوىست (رويدان)

Trigger situation

ھزر

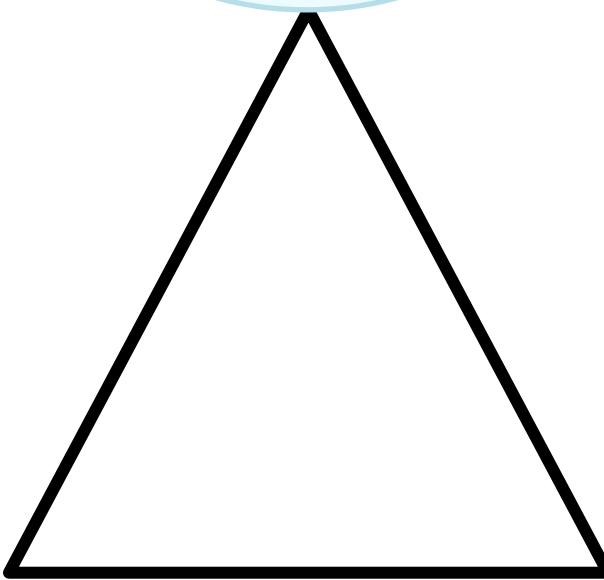
Thoughts

Behavior

رەفتار

Feelings

ھەست

Identifying good things about me

دیارکرنا تشتیں باش ل ده من

داکو بزانی ج تشتیں باش ل ده ته همه بهرسقا ئەفان پرسیارین ل خوارى بده:

ساخلەتیں باش ل ده من چنھ؟

ئەو ج تشه ل ده من کو ئەز حەز ژى بکەم و پى سەرسام دېم؟

ئەو ج تشتیں باشن کو خىزانا من دېيىزىتە من يېن ل ده ته ھەين؟

ئەو ج تشتیں باشن کو ھەقالىن من دېيىزىنە من يېن ل ده ته ھەى؟

ئەز ب كىر ج كارى دەيم؟

من د ژيانا خۆ دا ج بدهستەئىنايە؟

پشتى بەرسىدانى ئەفان پرسىيارىن ل سەرى؛ ئەز دى چەوا شىئم بەرسىدانى ئەوان كورت كەم و وي تشتى دياركەم ئەۋى باش ل دەف من؟

ئەگەر من پىز باوەركىربا كۈز راستا ئەف ھەمى تشتىن باش يېن ل دەف من ھەين؟ دا چەند ژيانا من ياخياوازتر بىت؟

ئەز دا ج ھزركەم؟ دا ھەست ب ج كەم؟ دا ج كەم؟

Sleep diary

روزیادناما نفستنی

ئەقى خىتى ل خوارى پېكە پاشان خىتى (شىرقەكىدا رۆزیادناما نفستنامى من) بكاربىنە:

رۆز و مىزۇو	رۈويىدانما ئەملىقى	گرنگىرىن	ئەقى دەمى ئەز	ئەقى دەمى ئەز	ھەزمارا	د ماوى	نفستنی دا	د رۆزا دويىف دا	د رۆزا دويىف دا	رۆزىادناما نفستنامى من	دا ھىزى من و ئاستى كاركىدا من چەند بۇو (100 - 0)

Analysing my sleep diary

شروع كرنا رۆزىادناما نفستنا من

پشتى تە خشتى (رۆزىادناما نفستنى) پرگرى؛ پىكولان بکە بەرسقى لىسەر ئەفان پرسىيارىن خوارى بىدە:

	ج دەمى دا ئەز د چەمە سەر نېقىنەن خۇ؟
	ج دەمى دا ئەز هوشىاردىم؟
	چەند دەمژمۇران ئەز دىقىم؟
	چەند جاران شەقى ئەز ڈ خەو هوشىاردىم؟
دەمى ئەز شەقى ڈ خەو رادىم ئەز ج دىكەم؟	
ج تىشت دى د ھارىكار بن جارەكە دىيت ئەز بىنقمە فە؟	
ج تىشت ھارىكار بن كۆ ئەز جارەكە دىيت ھەتا سېپىدى نە نەقىم؟	
د رۆزى دويىف دا من چەند ھەست ب هوشىاربۈونى كر (100 – 0)	
رۆزى ل دويىف دا ھىزا من و ئاستى كاركىردا من چەند بۇو (100 - 0)	
د رۆزى دا ج ھاتە روویدان كۆ بېيىتە ئەگەرى كىيم خەويا من؟	
د رۆزى دا ج ھاتە رويدان كۆ ئەز گەلەك بىنقمۇ؟	
ئەرى ھەزمارا دەمژمۇرىن من يىيىن خەوى و ھەزمارا هوشىاربۈونا من د شەقى دا؛ پەيوەندى ب ئاستى كاركىردا من و ھىزا و ھەستى من فە ھەمەيە؟	

ئەز پىىدەقى چەند دەمزمىرپىن خەۋى مە تاكو رۆزا پاشتى ئەز ل سەر ھېزى خۇ بىم و ھەست ب ئارامىي بىكەم؟

ئەز ج فىر بۈوم؟ ئەز دى چەوا شىم تشتى ئەز فىر بۈويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Monitoring Relaxation Exercises

چاڻديريڪنا راهيڻانائي خاڻبووني

Reflections	تهنگزینا پشتی راهیانی (100 – 0)	تهنگزینا بهری راهیانی (100 – 0)	روز و دم
<p>- ئەذ راهیانان يا چەوابوو؟ ئەذ راهیانانه بۇ ج ئەندامى لەشى تە يا ب ساناهى بۇو و بۇ ج ئەندام يا ب زەممەت بۇو؟ ج هزر ل دەڭ تە پەيدابۇون و ج گوھورىن كەتنە د نەئارامىياتە يا دەرۋوونى دا؟</p>			

Maintaining Progress Relapse Prevention

رېگرتن لسمر دووباره پهيدابوونا تېكچوونى و پاراستن لسمر باشبوونا حاله‌تى

ئەز ج فېربۇوم ؟

ج تشت ئەميان گرنگىرپۇو؟

ئەز دى چەوا شىيم بەردەۋام پاراستنى لسمر باشبوونا حاله‌تى خۇ كەم؟

ئەو ج ھەلويىست و كاودانى بۇ من دىنە ئەگەرى مەترسىي و پەيدابوونا نەخۆشىي ؟

رويدان - ھەلويىست - جە - كەس.....ھىتى.

نېشانىن پەيدابوونا تېكچوونى چەنە؟

ھزر - ھەست - رەفتار

ئەزدىچەوا ھەفسەنگىا خۇپارىزم و كونتrolا خۇز دەست نەدەم؟

ئەز دىشىم ج تىشى جىاوازكەم؟

دەمىئەز ھەست ب نەخۇشىي دكەم، ئەز دىشىم ج كەم و چەوا دىھارىكارى خۇكەم؟

ئەگەر من ھەفسەنگى و كونتrolا خۇز دەستدا وي دەمىئەز دىشىم ج كەم؟

In case of a setback

دەمى دووباره تىكچۈونا دەررۇنى دزفرىتەفه

ئەز دى چەوا ئەقى چەندى زانم و ھەستپى كەم و تىگەھم؟

ج رويدان؟ ج ھەلويىت؟ ج ئازرىنەر بۇنە ئەگەر دووباره ئەڭ تىكچۈونە ۋە گەريت؟ من چەوا بەرسقا ئەقى چەندى دا و من چەوا رەفتار دىگەل كى؟ من ج كى؟ من ج ھەستكىر؟ من ج ھەستكىر؟

ئەز ج ۆز ئەقى چەندى فېرېبۈمم؟

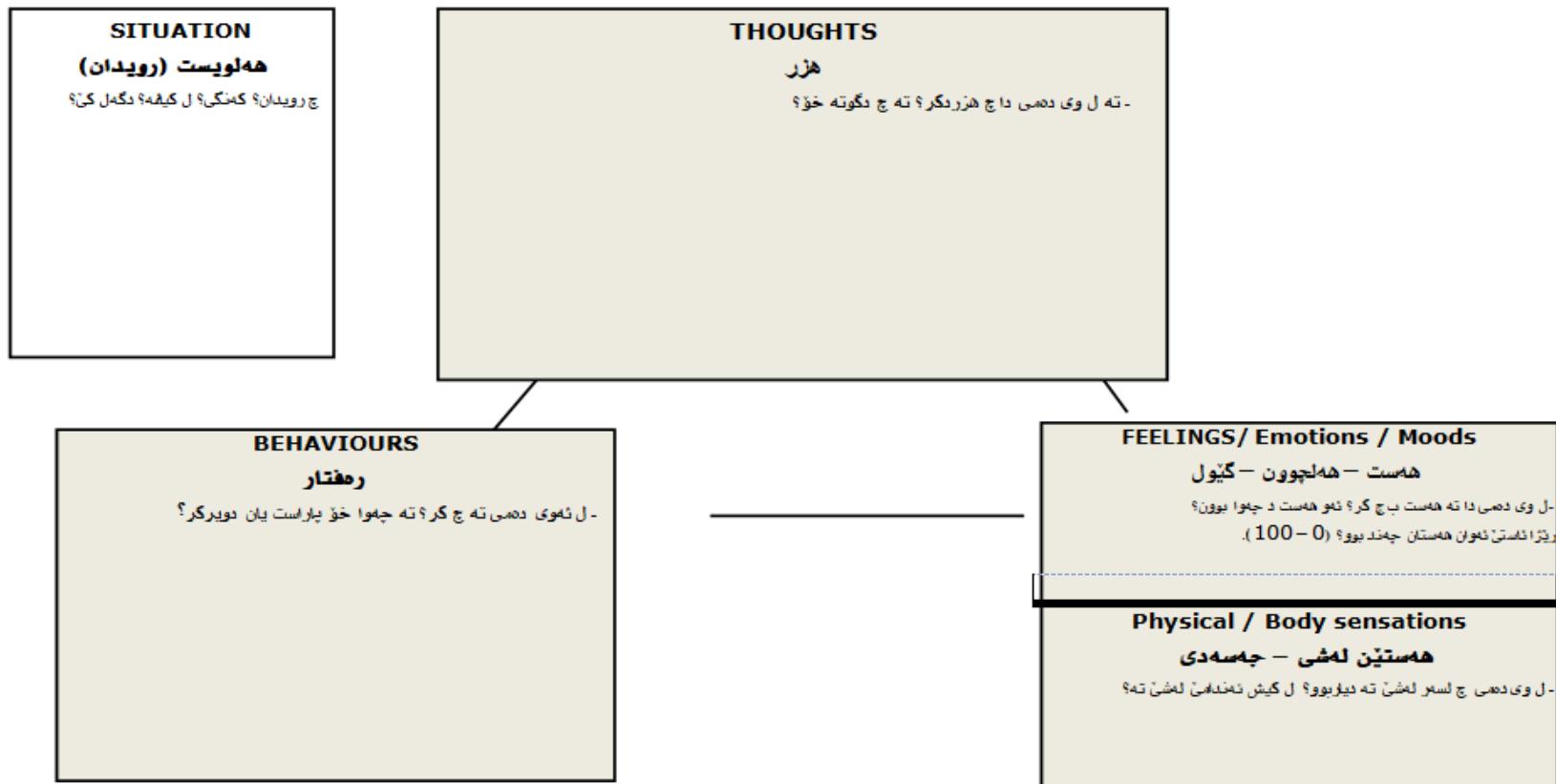
ئەو ج رويدان و ھەلويىت ب مەترسى بۇو؟ ئەرى ھندەك تشت ھەنە كو ئەز ب شىۋىدەكى ب زەممەت بزانم و دەستنیشان بىكەم؟ ج ھارىكاربۇو و ج ھارىكارنەبۇو؟

پاشى ئەز گىرېبۈمم و حالەتى من وەكى بەرى زەقىيەفە، ئەز دى شىم ج كەم؟

دەمى ئەز ھزرا ..... ئەز دى شىم ژپىش ئەقى ھزرى ج ھز كەم

دەمى ئەز ھەست ..... ئەز دى شىم ۆز پىش ئەقى ھەستى ج ھەست كەم.

Vicious Cycle بازنى به دکارايى

Doing Exposure Worksheet

روبروبون

ترسا ته چي؟ ترسا خو دياربکه:

بهري تو دهستپي بكهی: Before you start

- دئ بُ روبروبونا ترسا خو ج کهی؟ ب تیروتنه‌سنه‌لی دياربکه کا دئ چکه‌ی و دهمی وی چهنده؟
- دهمی تو نه‌فی چهندی دکه‌ی، تو د ترسی ج بهيته رويدان؟ نه باشترين تشت دئ ج بيت؟ و پلانا ته يا ئيمناھيي safety plan چيھ، ئەگەر نەخۆشترین تشت هاته رويدان؟
- دئ ئاستى نەئارامى و ترسا ته چەند بيت (100 – 0)؟
- ئەگەر ته ب شىومىھكى سەركەفتىيانه روبروي ترسا خو بۇي دئ ج تشتى باش بدهستقە ئىنى؟

پشتى تو ز روبروبونى ب دووماهى بھيى: After you finish

- ئەرى ته ئارمانجيي خو بدهستقە ئىنان؟
- سەبورا خو (ته جريبا خو يا روبروبونى) ب ئەوي تشتى بەراوردبکه ئەوي تو زى د ترسىياد و ته ھزرکرى دئ هييته رويدان:
- ئەوان بەلگەيان بىزە ئەويين شيانى ددهنه ته كو تو سەرددەري دگەل ئەفى ھەلويىسى بكهی:
- رىزا ئاستى نەئارامى و ترسا ته چەند بۇو؟ (100 – 0):

پلانا حەفتىيٰ يا روپرۆبۈونى

Plan for this week

رۆز و رىكەفتى	/شەمبى	/ئىك شەمبى	/دووشەمبى	/سى شەمبى	/چارشەمبى	پىنج شەمبى /	ئەينى /
ئەز دى ج حىيەجىكەم (ئەز دى ج پراكتىك كەم)							
بىلەتلىرىن ئاستى نەزارامى و ترسى (0 - 100)							
تە ج دىيت؟							

Homework Practice Record

تومارا پراکتیکا ئەرکى مال

ئەرکى مال: ئەز دى ج كەم؟	كەنگى؟ و چەوا؟			
دەرئەنجام و گومىنت من ج بەستقە ئىينا? ج تشت هارىكار نەبۇو؟ ج تشت هارىكاربۇو? جارا بەيىت دى چەوا ئەز جىاوازتر ئەشى پراکتىكى ئەنجام دەم؟	رېڭىز ئاستى ھەستان (0 – 10) بەرى پراکتىكى دەمى پراکتىكى پشتى پراکتىكى	ھەزىز	من ج كى؟ چەند دەم پېيىھە چۈۋە؟	روز و مىڭزوو

Noticing and recording my thoughts

تىّبىنىكىن و توماركىن ھزران

دەمى تۇ دزانى گى يولى تە يى نە خوش بۇوى (ودکو ھە بۇونا ترس، نەثارامى، تۆرھىي، خەم، شەرمىنى) ئەقان
پېزانىنین خوارى بنېسىه:

ھەلويىست (رويدان): ج رويدا بۇو؟ و لە كىفە؟ و كەنگى؟ دەكەل كى؟

گى يول (ھەست): وى دەمى ھەست ب ج كر؟ (خەم، ترس، نەثارامى، تۆرھىي، شەرمىنى...ھەست). و رىۋا ئاست ئەقان
ھەستان چەند بۇو؟

ھزر: وى دەمى تە ج ھزردىكىن؟

Situation	گى يول (ھەست) Mood (100 – 0)	ھزر Thoughts

ئەو جەلۋىست و روپدانن دىنە ئەگەر ئەثارامىيا من؟

جەھىست ل دەف من پەيدادىن و نەخۆشىي بۇ من دروست دىكەن؟

ئەو جەزىن بۇ من دروست دىن؟ چەند بى مفانە و چەند بى مفانە؟

Understanding what's keeping the problem going

تىيگەھشتىنا ئەگەرى بەرددوامبوونا ئاريشى

داكۆ تۇ بشىيىٰ ھارىكاريا خۇ بکەى و حالەتى تە بھېتە گوھورىن دېقىت تۇ بزانى بوجى ئەف حالەتە ھەتا نە دگەل تە يىن بەرددوامە، پىكولان بکە بەرسقا ئەفان پرسىياران دنالا چوارگوشىن خوارى دا دىياربکە: ھەلوىست (رويدان): بەهرا پىز كىز ھەلوىستى دا ئەز زەحەمەتى و ئاستەنگان دېينم؟ ل كىقە؟ دەمى ئەز ج دكەم؟ كى ل وېردىيە؟ كەنگى يە؟

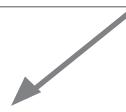
ھزر: دەمى ئەز دنالا ئەفى ھەلوىستى دا ئەز ج ھزردكەم؟ نەخۇشتىن تشت د ئەفى ھەلوىستى دا چىھ؟.

ھەست: وى دەمى ئەز ھەست ب ج دكەم؟

بەرسىدانما لهشى: وى دەمى ج ل دەڭ لهشى من پەيدا دېيت؟

رەفتار: وى دەمى ئەز ج دكەم؟ ئەو چەوا خۇ د گونجىنەم و سەرەددەرىي دگەل في ھەلوىستى دكەم؟

Situation ھەلوىست (رويدان)

Thoughts ھزر

Consequences دەرىئەنجام

ھەست و بەرسىدانىن لهشى

Behaviour رەفتار

Helpful Questions

پرسیارین هاریکار

ئەفیین ل خوارى كومهكا پرسیارانه كو بريکا ئەوان دى چاره سەركارى دەرۈونى شىت پىزانييانان ل دور رويدان و
ھەست و ھزرىن نەخۆشى دەرۈونى بىدەستىقە ئىنىت.

پرسیار ل دور ھزرىن نەخۆشى	پرسیار ل دور ھەستىن نەخۆشى	پرسیار ل دور رويدانا ب سەرى ئەخۆشى ھاتى
<ul style="list-style-type: none"> - بەرى تۇ ب ئەفى رېكى ھەست بکەي ج ھزر بۇ تە چىلبوون؟ - ج بۇ ئەگەر كو تۇ ھوسا ھەست بکەي؟ ج ھزرىن دىتى؟ - تۇ ئەفان ھزران چەوا دېيىنى؟ - تۇ د ترسى ج بىتە رويدان؟ - ئەگەر ئەفە راست بىت دى ج چى بىت؟ 	<ul style="list-style-type: none"> - بەرى ئەف چەندە بەيىتە رويدان؛ تە ج ھەست دىرى؟ - دەمى ئەتىيە رويدان؛ تە ھەست ب ج كى؟ - پشتى ئەف چەندە ھاتىيە رويدان؛ گىولى تە يى چەوابوو؟ - تۇ دى شىى رىزا گىولى خۇھەلسەنگىنى (0 – 100) ؟ 	<ul style="list-style-type: none"> - ج ھاتە رويدان؟ - تە چىرى؟ - كى ل وېرە بۇو؟ - تە دگەل كى د ئاخفت؟ - كەنگى ئەف تىتە ھاتە رويدان؟ - ج دەمى رۆزى بۇو؟ - ئەف رويدانە ل كېقە بۇو؟

Core Beliefs Checklist

پىغەرى بىرۇباوەرىن سەرەگى

ل خوارى كومەكا بىرۇباوەر و هزرانە، ھندەك جاران خەلکى ئەۋە بىرۇباوەرە ھەنە، ھىقىيە ھەميان بخوينى و ئەو بىرۇباوەرا تە باوەرى پى ھەى بىكەيە د بازنهكى دا، ھىج بەرسقەكا راست و خەلەت نىنە، بتنى ئارمانچ ژى ئەوه ئەز كۆ تىيگەھەم پرانيا جاران تە ج بىرۇباوەر ھەنە.

تە چەند باوەرى پى ھەيە			بىرۇباوەر (ھزر)
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	1. خەلک نە يىن باوەرىي نە
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	2. پىدەيىن خەلکى گەلەك گۈنگۈرن ژ پىدەيىن من
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	3. ئەز نەشىم سەرەددەرىي دەگەل تشتىن نەخوش بکەم
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	4. ئەز وەكى خەلکى يىغا ب شىان نىن
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	5. پىدەيىھ ئەز ھەرددەم كەسانىن دەوروبەرلىن خۇ كەيەخۇش بکەم
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	6. ھەستىن من يىن نافخۇيى جەھى شەرمى نە
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	7. ئەز نەيىانە يىپاراستى مە
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	8. كەس نامايمە دەگەل من
من باوەرييەكا تەمام يا پى ھەى	من پىيچەك باوەريا پى ھەى	من باوەرى پى نинە	9. ئەز نەشىم خۇ كونترۇل بکەم

یا پیّ ههی	پیّ ههی	نینه	
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	10. ئەز نە كەسەكى باشم
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	11. بۇ من نەيى گرنگە کا من ج دەپت و ئەز ھەست ج بکەم
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	12. ژيانا من يا بى سەروبەر و پىچ بووى
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	13. كەس دگەل من نینه
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	14. دەپت ئەز ھەمى دەمما د ئامادە باشىي دابم
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	15. من كېم و كاسى يېن ھەين
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	16. پتىيا جاران ھىچ ياسايەك لىسر من جىبەجى نابىت
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	17. ئەز كەسەكى ب مەترسى مە
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	18. ئەز كەسەكى نەسەركەفتى مە
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	19. گىول و حالەتى من يى ب مەترسى يە
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	20. ئەگەر ئەز نەيى يَا تەمام بىن وى دەمى من ج بەها نینه
من باوهریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچه ک باوهریا پیّ ههی	من باوهری پیّ نینه	21. من ج شيان نىنن
من باوهریه کا ته مام	من پیچه ک باوهریا	من باوهری پیّ	22. كەس گرنگىي ب من نادەت

يا پىّ هەمى من باودرييەكا تەمام يا پىّ هەمى	پىّ هەمى من پىچەك باودريا پىّ هەمى	نينه من باودرييەك باودريا پىّ هەمى	
			23. ئەگەر تىشەكى نەخۆش رويدا ئەز گازندا دكەم
			24. كەسانىن دى من برىندار دكەن و من ئازار ددەن و يارىيىن خۆ ب من دكەن
			25. من ج پاشەرۆز نىن
			26. جىهان ھەمى دىزى منه
			27. ئەو كەسى خەلەتىيەكى بکەت دەقىت بەيىتە سزادان
			28. ئەز نەشىم چاقى خۆ بىدەمە خۆ
			29. پېدىقىيە ھەمى دەمما ئەز باشتىن بىم
			30. تىشىن نەخۆش بىتنى بسەرى من دھىن
			31. من ج ھارىكار نىن
			32. ئەز نەشىم ج تىشى خەلەت بکەم
			33. دەقىت ئەز كەسەكى حىباواز بىم
			34. دەقىت ئەز بىلى ھەمى كەسان بىم
			35. جىهان تىشەكى مەترسىدارە

یا پی ههی	پی ههی	نینه	
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	36. ههی تشتین بهره خراببوونی د چن
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	37. ئهز ههی سزادانی مه
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	38. پیدافی ناکهت ئهز نزیکی کهسى ببم
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	39. ههی جهه مهترسیدارون
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	40. ئهز نهشیم کونتزولا وان تشنان بکەم ئەوین بو من پەيدادبن
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	41. پیدافی ناکهت ئهز ج جاران لاوازیا خۆ دیاربکەم
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	42. ئەو تشتین نه خۆ ئەوین د ژيانا من دا پەيدابووین ئهز ئەگەر بۈوم
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	43. دەپتیت ههی تشت د نموونەبى بن
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	44. نابیت ئهز كەسانىن دى ببورم
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	45. خەلک حۆكمەكى نەباش لىسر من ددەن
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	46. دەپتیت ههی دەما من کونتزول ھەبىت
من باوهریه کا ته مام یا پی ههی	من پیچه ک باوهریا پی ههی	من باوهری پی نینه	47. بۇ كرنا ھەر كارەكى مرۆڤى رېكەكا راست يان نەراست هەمەيە
من باوهریه کا ته مام	من پیچه ک باوهریا	من باوهری پی	48. ھەر كارەكى ئەز بکەم دەپتیت ئەز سەركەفتىنى تىدا

بىنم	نинه	پىّ هەى	يا پىّ هەى
49. هەر تىتەكى ئەز بىكم دى فەشەلى تىدا ئىنم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز بىكم دى فەشەلى تىدا ئىنم يا پىّ هەى
50. ئەگەر ئەز نەيى ھوشيارىم دى كونتولا خۇ ژدەست دەم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز نەيى ھوشيارىم دى كونتولا خۇ يا پىّ هەى
51. ئەگەر ب ھارىكاريا كەسانىن دى نەبىت ئەز نەشىم ھىج كارەكى ئەنجام بىدەم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز نەيى ھوشيارىم دى كونتولا خۇ يا پىّ هەى
52. ئەز ژ ھەمى تىستان بەرپرسىم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز ژ ھەمى تىستان بەرپرسىم يا پىّ هەى
53. من ھىج بەايەك نىنە	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز ژ ھەمى تىستان بەرپرسىم يا پىّ هەى
54. ئەز نەشىم پشتەستنى لىسەر كەسانىن دى بىكم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز نەشىم پشتەستنى لىسەر كەسانىن دى بىكم يا پىّ هەى
55. ئەز كەسەكى نە دروستم و دىنەم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز كەسەكى نە دروستم و دىنەم يا پىّ هەى
56. كەسەك من ناگەھىت	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز كەسەكى نە دروستم و دىنەم يا پىّ هەى
57. ئەز زيانى دگەھىنە خەلکى	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز زيانى دگەھىنە خەلکى يا پىّ هەى
58. ئەز نەشىم باوھريا خۇ ب خۇ بىنم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز نەشىم باوھريا خۇ ب خۇ بىنم يا پىّ هەى
59. ئەز كەسەكى لاوازم	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز كەسەكى لاوازم يا پىّ هەى
60. پىدىقىيە خەلک ل دويىف بنەمايىن ئەخلاقى بچىت	من باوھرى پىّ نينه	من پىچەك باوھريا پىّ هەى	من باوھرى ئەز پىدىقىيە خەلک ل دويىف بنەمايىن ئەخلاقى بچىت يا پىّ هەى

من باودریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچہ ک باودریا پیّ ههی	من باودری پیّ نینه	61. ئەز كەسەگى بەھەرمەند و سەرگەفتى مە
من باودریه کا ته مام یا پیّ ههی	من پیچہ ک باودریا پیّ ههی	من باودری پیّ نینه	62. پىدھياتييىن من گرنگىرن ژ پىدھياتييىن خەلگى

Mastery and Pleasure Checklist

پىغەرى ديارگرنا رىزا خوشى و نەخوشىا چالاكيان

تەماشەي چالاكىيin خوارى بکە، ھەر چالاكىيەكە تۇ ئەنجام بدهى رىزا خوشى و نەخوشىا ئەۋى چالاكىي دياربىكە:

نەخوش		خوش		چالاكى		ژ
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.1 دەركەتن و دىتنا ھەڤالان
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.2 مانا دگەل خىزانى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.3 چوونا ئاهەنگەكى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.4 چوونا خارنگەھەكى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.5 چوونا سەيرانەكى يان پاركەكى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.6 چوونا بازارى و كرينا كەل و پەلان
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.7 چوونا سينەمايى يان تەماشەكىندا شانۇيەكى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.8 تەماشەكىندا تىقىي يان راديوبي
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.9 چوونا ھولا وەرزشى يان وەرزشكىن ل مال
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.10 كرنا چالاكىيەكە وەرزشى دگەل كومەكاكەسان
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.11 كاركرن ژ دەرفەمى مال
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.12 خواندن يان نېيسىن
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.13 كرنا يارىيان وەكى پەركانى و شەترەنچى....ھتد
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.14 يارىيىن ئەلكترونى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.15 كارىيىن ھونەرى (ويىنەكىشان و ژەنپىنا موسىكى ...ھتد)
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.16 چارەسەركىن و نويژەنكىندا كەل و پەلىيىن مالى
چنه	پىغەك	گەلەك	چنه	پىغەك	گەلەك	.17 پاقىزكىندا مالى

چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک	چيڪرنا خوارني	.18
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک	كارکرن ل نافا باخجي مال	.19
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک	بكارئينانا سوشیال ميديايري	.20
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک	هندек کاريٽن دى.....	.21
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک		.22
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک		.23
چنه	پيچهک	گلهک	چنه	پيچهک	گلهک		.24

Activities Checklist

پىغەرئى چالاکىيان

دەركەفتەن \ كۆمەلگەھە	✓	چالاكييّن جەفاكى دەگەل كەسانىيّن دى	✓
چوونا پاركەكى يان لسەر لېڭا ئافەكى		دەركەتن دەگەل ھەۋالان	
نان خوارن ل جەھەكى		سەرەدانان جىرانان	
سەرەدانان پەرتوكخانەكى		سەرەدانان مەرۆقىيّن خۇ	
چوونا سىينەمايى		نان خوارن ل دەگەل ھەۋالان	
سەرەدانان بازارى يان جەھەكى كەينا كەل و پەلان		سەيران دەگەل مال يان ھەۋالان	

ماسى گرتن		کرنا یاريان دگهل ههڤالان	
ساحله‌مى	✓	چالاکى و راهيئنانىن لهشى	✓
خو پاراستن ژ نه خوشيار		په ياسه‌کرن يان غاردان	
خوارنا تشتىن ساحله‌م		راهيئنانىن سقك ل مال	
راهيئنانىن هزرى و خاببوونى و يوگايى		مهلهقانى كرن	
باشكرينا ساحله‌ميا خو		كارکرن د نافا زهفيه‌كى يان باخچه‌كى دا	
چالاکيئن روحانى و ئايىنى	✓	چالاکيئن خوشگوزه‌رانىي (تهرفييە)	✓
چوونا په رستگە‌ھى		دروستكرن و درينا جل و بهرگان	
خواندنا په توکىن ئايىنى يېن بېروز		نفيسيينا بابهتىن جوراوجور	

		دەم بوراندى دگەل گيانەوەران
گوهدا ناموزگارىيىن ئايىنى		
كرنا خىرا و هاريكارىكىرنا خەلكى		ۋېنەكىشان
		سازان گوتىن يان گوهدا نامۇزگارىيىن ئايىنى
		خواندىن رۆزىنامە يان گوفاران
		تەماشەكىرنا تىقىيى يان راديوسى
		كرنا يارىيىن دەستى وەڭو شەترەنچ .....ھەتى.
ھەر چالاكييەكا دىتىز		

Problem Solving

چاره‌سه‌رکرنا ئاريشى

Step 1 پىنگاۋا ئىكىز	ئاريشا خۇ دەستنىشان بىكە:								
Step 2 پىنگاۋا دوووى	تۇ ھىزىدەكە ئەندىملىقى دى بۇ ئەقى ئاريشا تە ھەبن؟ -1 -2 -3 -4 -5 -6								
Step 3 پىنگاۋا سىيىز	پىكولان بىكە باشى و خرابىيىن ھەر چاره‌سەرىيەكى دىياربىكە (ئەوين تە ل پىنگاۋا دوووى دەستنىشانكىرىن) <table border="1"> <thead> <tr> <th>خرابى</th> <th>باشى</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-1</td> <td>-1</td> </tr> <tr> <td>-2</td> <td>-2</td> </tr> <tr> <td>-3</td> <td>-3</td> </tr> </tbody> </table>	خرابى	باشى	-1	-1	-2	-2	-3	-3
خرابى	باشى								
-1	-1								
-2	-2								
-3	-3								

		-4	-4
		-5	-5
		-6	-6
		7-	-7
Step 4 پىنگاڭا چارى	پاشى چارهسەريا ژ ھەميا باشتىر ب ھەلبىزىرە كۆ كىيمتىزىن خرابى بۇ تە ھەبن.		
Step 5 پىنگاڭا پىنچى	پلانا بۇ خۇ بدانە كۆ پىنگاڭا ئەقى چارهسەريي جىبەجى بىكە، دگەل كىن؟ و چەوا؟ و ل كىيە؟ كەنگى؟ دى ج بۇ تە يا بزەممەت بىت؟ دەمىن نەخۇشىيەك بۇ تە د رېكى دا دروست بۇو دى چەوا خۇ قورتالكە؟ ئەرە ئەقى چارهسەريي يا واقعى يە و دى شىيى بەدەستە ئىينى؟		
Step 6 پىنگاڭا شەشى	دەستت پىنچى بىكە و پلانا خۇ جىبەجى بىكە		

Step 7 پینگافا حهفتی	<p>پیداچوونی د ریشه چوونا پلانی دا بکه کا چهوا کاودانین ته بریشه دچیت. ئه ری ئه و تشتی ته دهستنیشانکری ته بدھسته ئینا؟ ئه گهر ته بدھسته نه ئینا بیت هزرا خو د جیبیه جیکرنا پلانی دا بکه فه لی ب شیوه یه کی جیاوازتر. ئه ری ته تشتہ کی باشرت بدھسته ئینا؟ تو ج فیربووی؟</p>
Step 8 پینگافا ههشتی	<p>ئه گهر ته ئارمانجا خو بدھسته ئینا بیت و ته ئاریشا خو چاره سه رکر بیت، هزرا خو د چاره سه رکرنا ئاریشه کا مهزنتر دا بکه.</p> <p>ئه گهر ته ب شیوه یه کی تهمام ئارمانجا خو بدھسته نه ئینا بیت و ئاریشاته چاره سه نه بیت، فه گهره فه بو پینگافا سیبی یان پینگافا چاری یان پینگافا دووی.</p>

Problem Solving Worksheet

چارهسەركىندا تارىشى

ئەگەر تە تارىشكەك ھەبىت و توڭىزىنىڭ دەپلىرىنىڭ ئەپتەن ئەپتەن ئەپتەن
پېنگاڭىشىن خوارى ھەردە:

1- دىاركىندا تارىشى Identify the problem

2- چەند چارهسەرى بۇ ئەپتەن ئەپتەن ھەنە لەقىرىدە ئەپتەن دىاربىكە Identify all possible solutions

---

3- ھەمى چارهسەريان بەلەسىنگىنە، باشى و خرابىن ھەمىان دىاربىكە Evaluate pros and cons

---

---

4. باشتین چارہ سمری پ ھملبیزیرہ Select a solution

5- بـلـانـ:

ل خواری نهوان پېنگاكان بىنېسە ئەۋىن تۇ دى بۇ جارھىسىرىا خۇ بكارشىنى:

(Write down the steps you will take to apply your chosen solution)

---

6. ينگافتن يلانا خە جىئەھى يكە:

دهمی ته پلان جتیه جیکر تیبینیین خو بنقیسه دگهل دیارکرنا دم و جهی:
(Make a note of when you did it, note the date, time and place)

7- پیداچوون (ل خواری بنهقیسه چهوا پلانا ته دهر بازبوو و چهوا هاته جیبەھەجىتكەن)

(Review (write down how the plan went)

Behavior Star Chart

خشتی ستیرین رهفتاری

رهفتارا خو دهستنیشان بکه، دگه ل دهستنیشانکرنا خهلاتی ئهوى رهفتارا باش، هه ر دهمى ته ئه و رهفتاره كر ستيّرەكى بکه د ئەفان چارگوشىن خوارى دا.

رهفتارا خو ل ۋېرە ديار بکه

..... ته چەند ستير بدهستقەئىنان ..... : ته چەوا و ب ج خو خهلاتكىر .....

سەرچەم	ئەيىنى	پىنج شەمبى	چار شەمبى	سى شەمبى	دۇو شەمبى	ئىك شەمبى	شەمبى	
								حەفتىيا نىكى
								حەفتىيا دووئى
								حەفتىيا سىئى
								حەفتىيا چارى

When you think you are having a setback

دەمى تۇزۇر دىكەي نەخۆشىا تە فەگەملى فە

دەمى تۇزۇر دىكەي نىشانىن نەخۆشىا تە زەقىنەقە؛ بەرسقا ئەقان پەرسىيارىن خوارى بىدە داكو ھندەك رېكىن ب مەفا
بۇ زالبۇونى لىسەر ئەقان نىشانان پەيدابكە:

- ئەز ج ھەست دىكەم؟ .....

- ج لىسەر لەشى من پەيدا دېيت؟ .....

- ئەز ج ھۇزى دىكەم؟ .....

- ئەز ج دىكەم؟ .....

- ج تىشىت بۇويە ئەگەر ئەز ب ئەقى رەنگى ھەست بىكەم؟ (ج رويدان - ھەلۋىست پەيدابۇونە)؟ و ج تىشى

كارتىكىن ل من كرىيە؟

ئەز دى شىم بازنى به دىكەدارى vicious cycle چىكەم ئەۋى نها ئەز تىيدا؟

ج تىشىت بۇ يە ئەگەر كو ئەز ژ ئەقى بازنهى نەھىمە دەر؟ و دەركەتن ژ ئەقى بازنهى بۇ من گەلهكاب زەممەت
كىرى؟

دەمى بەرى ھىنگى من ئەڭ ھەستە ھەبۈين و حالەتى من يى نەباش وى دەمى من چ دكى؟	
	رېك و ئىسلاپىن ب مەقا
	رېك و ئىسلاپىن بى مەقا

ئەز دى شىم ج كەم؟ ج رېكىن چارمسەريا ھىزى و رەفتارى ھەمنە كو ئەز دى شىم بكارئىنم؟

.....
.....

ئەز ج ژ ئەقى چەندى فىربووم؟

.....
.....

ئەز دى چەوا شىم وى تشتى بكارئىنم ئەۋى ئەز فىربوويم؟

.....
.....

دووباره ئافاکرنا هزان

Restructuring Thoughts

د ماوى 24 دەمژمیران دا ، چاڏييرى و چالنجا ئەوان شروقەكرنا بکە ئەوين نه گونجاي بن بۇ بىدەستقەئىنانا ئارمانجا تە، ئانکو د بىنە رېگر بۇ بىدەستقەئىنانا ئارمانجا تە

رويدانا ئازرىنەر	شروعەكرن	ھەلچوون (ھەست)	تونديا ھەلچووننى (0-100)	شىۋاندىن ھزرى	شروعەكرنا نوى	ھەلچوون (ھەست)	تونديا ھەلچووننى (0-100)
				☐ ئىحتماليهتا زىدە (زىدەرۈسى د ئىختىماлиيەتى دا) ☐ كارمسات ☐ گشتگىريكرنا زىدە ☐ ھزرىكرنا ھەمى تىستان پان ھىچ تىشىكى نە. ☐ پەيپا "پىيىفيه" ☐ خواندانا ھزران ☐ كىمكىرن			

Cognitive Restructuring

دوروباره ئافاکرنا هزرى

هزرا من يا نەربىنى	ئەرىي يا پىدىفيه ئەف بىت؟	ئەرىي يا پىدىفيه ئەف هزره يا راست و دروست	ئەفى هزرى وە ل من كىر كەن ئەز حەزىز بىكەم	ئەفى هزرى وە ل من كىر كەن ئەز حەزىز بىكەم	دې ج بەلگە هەبن بۇ نە دروستىيا ئەفى هزرى؟	دې ج بەلگە هەبن بۇ نە دروستىيا ئەفى هزرى؟	باشتىرين هزىر دې .... بىزىمى؟

Working out my assumptions and beliefs (1)

دیارکرن و چارهسەركرنا گریمان و بیروباودرین من (1)

بەرسقا ئەقان پرسىيارىن ل خوارى بىدە، دى ھارىكارىا تە كەت بۇ دیاركرندا زانىن و چارهسەركرنا گریمان و بیروباودرین تە:

ئەو ج بابەتن کو تە و چارهسەركارى تە ھەتا نەا تىپىنىيا وان كربىت؟

ئەقان پەيقيّن ل خوارى تەمام بىكە:

.....	ئەز.....
.....	كەسانىن دى
.....	جىهان.....

تە ج پېشىبىنى بۇ ئەقان ھەنە؟:

.....	تۆ.....
.....	كەسانىن دى

ئەقان پەيقيّن ل خوارى تەمام بىكە:

.....	پېدفييە ئەز.....
.....	پېدفيي ناكەت ئەز.....

.....پېدغىيە كەسانىن دى .....
.....پېدغىيە ناكەت كەسانىن دى .....
.....پېدغىيە جىهان.....
.....پېدغىيە ناكەت جىهان .....

ئەرى خىزانا تە يان كەسانىن نزىكى تە ھەرددەم ھندەك تشتان دېيىزنىتە؟ وەكى (ھەرددەم تشتىن باش بکە و ھەمى ھىزا خۇ كاربىكە) يان (ھەمى دەما بۇ ژفانىن خۇ يى پېگىر بە).....ھەتى.

گريمان – assumptions : ئەڭ زاراڭە ل قىيرە ب رامانا وى چەندى دەيىت دەمى مەرۆڤ باوەر ڙ تىشەكى بىكەت و ل دەڭ وى ئەڭ تىشە بى دروست بىت بى كۆ هىچ بەلگەيەك ل سەر راستى و دروستىا وى تىشى ھەبىت.

Working out my assumptions and beliefs (2)

دياركرن و چاره‌سەركرنا گريمان و بيرۋباوەرىن من (2)

ئەو ج ھەلويىتە ھندەك بيرۋباوەرىن سەرەكى core beliefs بۇ تە ژى پەيدابىن؟ كۆ ئەڭ بيرۋباوەرە نەخۇشىي بۇ تە دروست دىكەن، بەرسقان ئەقان پرسىيارىن خوارى بىدە:

	ھەلويىت:
	ھەلچۈون (ھەست):
	ھزر:

ئەگەر پېشىپەنلىقىنى و ترس و نەئارامىيا من دروست دەركەفتىن و ھاتىبىنە رويدان، ج لايەنلىقىنى ۋە چەندى بۇ من ژ ھەميان نەخۇشتىرىسى بۇو؟

ئەگەر ھزرىن من راست دەركەفتىن، نەخۇشتىرىنى تىشتىرىنى چبوو؟

ئەگەر ئەڭ تىشتىرىنى راست دەركەفتىن، راما نا وى بۇ من و كەسانىن دەوروبەر و جىهانى چىيە؟

پاشى بەرسقىدا ئەقان پرسىياران، بيرۋباوەرىن من چەوا دياركرن و د چەوا بۇون؟

evaluating the advantages and disadvantages of my assumptions and beliefs

ههلسنهنگاندنا باشی و خرابیین گریمان و بیروباوهرین من

دهمی تو گریمان و بیروباوهرین خو لسمه ههلویسته کی یان رویدانه کی دیارده کی پیکولی بکه باشی و خرابیین وی ب ههلسنهنگینه. ئهۋڙى ب ئەفى رېكى:

بیروباوهر و گریمانین بى بەها

خرابیین وی	باشیین وی

بیروباوهرین پېڭوھور (جيڭر - بهدىل)

خرابیین وی	باشیین وی

ئەز دى چەوا شىئم لىسەر خرابىيىن بىرۇباوەرن ب مەزا زال بەم؟

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا شىئم نەوا ئەز فىربووم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Imagining the effects of a helpful assumption or belief

هزرکرن د کارتیکرنېن گریمان یان بیروباوهرهکا ب مفا دا

دакو تؤ رهفتاری ل دويش گریمان و بیروباوهرهکا خوّ یا ب مفا دا بکهی، بهرسف دانا ئەفان پرسیارېن ل خوارى دی
هاریکاریا ته بۇ ئەفی چەندى کەت:

بیروباوهرا ته یا سەرەکی core belief یا بەدیل و یا ب مفا چيە؟
ئەز دا چەند جیاوازتر بام ئەگەر من پەز ژئەفی چەندى باومرگربا؟
ئەز دا ج هزر كەم؟
ئەز دا هەست ب ج كەم؟

ئەز دا ج كەم؟

ئەز دا چەند دنافا ئەفان تشتىن ل خوارى دا يى جىاوازىم؟

• دگەل خىزانا خۇ؟

• دگەل ھەفالىن خۇ؟

• د پەيوەندىيىن خۇ دا؟

• د كارى خۇ دا؟

• د جىبەجىكىرنا حەز و ئارەزووين خۇ دا؟

ئەز ج فىرىبووم؟ ئەز دى چەوا شىم ئەوا ئەز فىرىبوويم بكارىشىم؟ ئەز دى ج كەم؟

Changing my unhelpful assumptions and core beliefs

کوهورینا گریمان و بیروباوهرین من یېن سهرهکیيېن نه ب مفا

ژ بۇ گوهورینا گریمان و بیروباوهرین تە یېن سهرهکیيېن نه ب مفا، پىكولان بکە بەرسقا ئەقان پرسیارىيەن ل خوارى

بىدە:

بیروباوهر و گریمانا من چىيە؟

ئەو ج سەربورن بۇوينە ئەگەر كۆ ئەز باوهر ب ئەقى چەندى بىكەم؟

د ج ھەلويستان دا ئەق بیروباوهر و گریمانە كارتىكىرنى ل من دكەن؟

ئەز ھەست ب ج دكەم دەمى ئەز باوهر ژ ئەقى بیروباوهرى يان گریمانى دكەم؟

ئەز ج رەفتار دكەم دەمى ئەز باوهر ژ ئەقى گریمان و بیروباوهرى دكەم؟

دنافا ئەقان ھەمى تشتان دا ج تشتى بى مفایە؟

ئەو ج سەربورن دېنە ئەگەر كۆ هندەك جاران ئەز هزركەم كۆ ئەف بىروباوەر و گريمانە نەيا دروستە؟

بىروباوەر و گريمانا ژ ھەميان ب مفاتير چىيە؟

دز ھەست ب ج دكەم دەمى ئەز باوەر ژ گريمان و بىروباوەرلەن ب مفا دكەم؟

ئەز ج رەفتار دكەم دەمى ئەز باوەر ژ گريمان و بىروباوەرلەن ب مفا دكەم؟

ئەو دەرنەنجام چىنە دەمى ئەز رەفتارى ب ئەف گريمان و بىروباوەرا ب مفا دكەم؟

ئەز دى چەوا شىم پىر بەلكەيان لىسر گريمان و بىروباوەرا خۇ ياب مفا پەيدا كەم؟

ئەز دى چەوا شىم بىرا خۇ ل ئەف گريمان و بىروباوەرا ب مفا ئىينم؟

Testing a new coping strategy

تاقیکرنا ریکه‌کا نوی یا خو گونجاندنی

پشتی ته ریکه‌کا نوی بو سه‌رده‌ریکرن و خو گونجاندنی دگه‌ل هله‌لویست و رویدانا خو دیتی؛ ل خواری دیاربکه کا ج دهیته رویدان دهمی تو ئەفی ریکی بکارئینى:

ریکا نوی یا خو گونجاندنی : 1	
ج هاته رویدان؟	ئەو هله‌لویستى من ئەف ریکه تىدا بکارئینى

ریکا نوی یا خو گونجاندنی : 2	
ج هاته رویدان؟	ئەو هله‌لویستى من ئەف ریکه تىدا بکارئینى

	رېكا نوی یا خۆگونجاندىنى : 3
ج ھاته رويدان؟	ئەو ھەلویستى من ئەمۇ رېکە تىدَا بكارئىناي

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا ئەوا ئەز فىربوويم بكارئىنم؟ ئەز دى ج كەم؟

Daily record of my belief

تومارا رۆزانه یا بیروباوهرین من

دەمى تۆ بیروباوهرا خۆ (یا ب مفا و بى مفا) دياردكەى وى دەمى پىكولان بکە تىيىنە ئەفان تشتىن ل خوارى بکە:

بیروباوهرا من:

من چەند باوھرى پىھبۇو؟ (0 – 100)	ج د هاتە رويدان؟	رۆزىنىيە ئەھىپا
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	ئىك شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	دۇو شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	سى شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	چار شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	پېنج شەمبى
	ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە پىر بۇ من دروست دبوو؟ ج دەمى رۆزى ئەھىپا باوھرىيە كىيىملىك بۇ من دروست دبوو؟	ئەمېيىن

دەمى من گەلەك باوھرى ب ئەھى بىرۋباوھرى ئىننائى وى دەمى ج ھاتە رويدان؟

دەمى من پىچەك باوھرى ب ئەھى بىرۋباوھرى ئىننائى وى دەمى ج ھاتە رويدان؟

گريمان – assumptions: ئەھى زارافە ل فيرە ب رامانا وى چەندى دەيت دەمى مەۋە باوھر ڙ تىتەكى بىھەت و ل دەڭ وى ئەھى تىتە
بى دروست بىت بى كۆ هيچ بەلگەيەك ل سەر راستى و دروستىا وى تىتى ھەبىت.

Identifying my unhelpful coping strategies

دیارکرنا ریکین من بیین بی مفا بو خو گونجاندنی

ل خشتی خواری دا کومهکا ریکین بی مفانه بو خو گونجاندنی دګه لباری تهی دهروونی، هه凡ن ریکا ب خوینه و پاشان ئهويں ته بهري دا بکاردينياين و ئهويں تو نها بکارديني بکه د بازنهکی دا:

ئهري ئهز نها بکاردينيم؟	ئهري من ل بهري دا ئهفه بکاردينيا؟	ریکین خو گونجاندنا نه دروست و بی مفا
		ئهز د چم خوارني دخوم
		ئهز د چم ماددين کحولي فه دخوم
		ئهز د چم هندهک دهريمانان دخوم بی شيره تکاريما نوزداران
		ئهز برسقا تيله فون نادهم
		ئهز گلهک د مينمه دنافا نشيئن خو دا
		ئهز گلهک د مينمه دنافا مال دا
		کيمکرنا ديتنا ئهندامي خيرانا خو و هفالين خو
		گلهک جگاران د كيسم
		كيم راهيئنانان دكه م
		خو ژ جهين خه بسه دويردكه م
		ئهز ژ ئهوى هه لويسى د رهشم
		بتنى دگه لکسەكى د دهركەشم
		پشتېھستنى لسىر گلهک كەسان دكه م
		هندهک ریکین دى ..... .

ئەز چ فىربووم؟ ئەز دى چەوا شىم ئەۋى چەندى بكارئىنم ئەوا ئەز فىربوويم؟ ئەز دى چ كەم؟

Identify Automatic Thoughts

"Just Ask" Questions	
بتنی نهفان پرسیاران بکه	
	- ته ج هزردکر? - ته ل وی دهمی ج دگوته خو؟ - وی دهمی ج هزر د سه‌ری ته دا د زفرین؟
	- ج هزرین دیتر? - تشته‌کی دیتر?
	- باشه، ته هزرا خو د ..... کر. هزرا دوماهی یا نه‌خوشی دوباره بکه. و بو وی بیژه.
	- دی شیئی پتر من بو من لسهر فی هزری ئاخقی؟

Administration Time After The End of The Treatment Process**رېكخستن و برىقەبرنا دەمى پشتى دووماهى هاتنا پرۇسا چارهسەريي****1- پشكىنەرنىڭ كۈلى:**

أ- پىنج ھەستىن خۇ دىاربىكە كۆ تو نەا ھەستىپى دكەي، پاشان رىزى ئەوان ھەستان دىار بىكە ڈ (100 - 0):

رېزە (100 - 0)	ھەستىن تە يىن نەا

ب- سى ھەستىن خۇ بىنۋىسى كۆ ل ھەفتىيا بورى دا بۇ تە دروست بىن، پاشان رىزى ئەوان ھەستان دىار بىكە ڈ (100 - 0):

رېزە (100 - 0)	ھەستىن تە يىن ھەفتىيا بورى

2- لیزفرینا حهفتیا بوری:

أ- ئهري ته هندهك ئالاف و تەكىيكتىن چارەسەرىي بكارئينيانىنە ئەوين تو ل ناڭا پرۇسا چارەسەرىي دا فيېرىبوو؟
ئەگەر من بكارئەئىنابن دېلىت ئەز ھزرا خۇ بىم كا ئارىشە چبۇو تاكو ئەز نەشىايىم ئەوان ئالافان بكاربىينم.

ب- ج تىشتى خۆش و باش د ئەفى حهفتىي دا ھاتە رويدان؟ من ج كر تاكو ئەف تىشتە ھاتىينە رويدان؟

3- ئارىشىيىن من يىيىن نەها و پاشەرۇزى:

أ- ئارىشىيىن من يىيىن نەها چىنە؟ چەوا ئەز دى شىيم ب رىكەكا جىاوازتر ھزرا خۇ د ئەفان ئارىشان دا كەم؟ ئەز دى شىيم
چكەم داكو ھەستىيىن خۇ بەرامبەر ئەفان ئارىشان بگۇھورۇم؟

ب- ئەز دى ج شارەزايىبا بكارئىيىن داكو بشىيم سەرددەرىي دگەل ئەفان ئارىشان دا بكەم؟

How helpful are my coping strategies?

ريّكىن من يىين خۆگونجاندى چەند د هاريكاران؟

تۇ چەوا سەرەددەرىيى دىگەل ھەستىن خۇ يىين نەخۇش دىكەلى ل فيئەرە وي جورى سەرەددەرىيى بىنۋىسى:

- ھەلوپىست (رويدان): ج ھاتبوو رويدان؟ ل كېفە؟ كەنگى؟ دىگەل كى؟
- گى يول(ھەست): وي دەمى من ج ھەست دىكە ئەو ھەستە چەند بەھىز و توند بۇون؟ (0 – 100)
- خۇ گونجاندىن (سەرەددەرىيىكىن): من وي دەمى ج كى؟ و چەوا من پىكولكىن باردوخى باشتى لى بکەم؟
- دەرئەنجام: دەمى من پىكولكىن باردوخى باشتى لى بکەم وي دەمى ج ھاتە رويدان؟
- پشتى ھىنگى ج گوهورىن لى سەر گى يولى من پەيدابۇون؟

پشتى ھىنگى ز گوهورىن لى سەر گى يولى من پەيدابۇو (0 (100 –	دەرئەنجام	خۇ گونجاندىن سەرەددەرىيىكىن) من ج كى؟	گى يول (0 (100	ھەلوپىست (رويدان)
ئەز حەزدەكەم چەوا سەرەددەرىيى دىگەل ھەلوپىستان بکەم؟				
ج رىّكا سەرەددەرىيى يا بى مفایيە؟				
ج رىّكا سەرەددەرىيى يا ب مفایيە؟				
ئەز ج فىربۇوم؟ ئەز دى چەوا وي چەندى بكارئىيەم ئەوا ئەز فىربۇوين؟ ئەز دى ج كەم؟				

How helpful are my coping strategies? Advantages and disadvantages

ریکن من یېن خوگونجاندنی چهند د هاریکارن؟ باشی و خرابین ئهوان ریکا

دەمى تۆ هندهك ریکا ژ بۇ خوگونجاندنی بكاردئین تو دشىيى ئهوان ریکان ب ھەلسەنگىنى، و بزانى كا ئەفان ریکان چەند كار تىيىرن لىسر لايەنن (گىولى ته، باوهرياته، ژيانا ته، ھەلويسىتىن ته، ھىزاته، كەسانىن دەوروبەرىن ته، لايەنلىق ته يى ئابورى، لايەنلىق زانستى ...هەند)، ئەو ژى ب ئەفى ریکى:

ریکا من يا خوگونجاندنى:

خرابىيىن وى	باشىيىن وى	كورت خايەن
		درېڭىزخايەن

ب شىوه يەكى گشتى مفایى رېكا من يا خۆگونجاندىنى چپوو؟

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا وى بكارئىنم ئەوا ئەز فىربوويم؟ ئەز دى ج كەم؟

How helpful are my coping strategies? Advantages and disadvantages

رېکىن من يېن خۆگونجاندىچەند د هارىكارن؟ باشى و خرابىن ئەوان رېكا

دەمى تۇ هندەك رېكا ژ بۇ خۆگونجاندى بكاردئىن تو دشىيى ئەوان رېكان ب ھەلسەنگىنى، و بزانى كا ئەفان رېكان چەند كار تىيىرن لىسر لايەنن (گىولى تە، باوەرياتە، ژيانا تە، ھەلويسىتىن تە، ھىزاتە، كەسانىن دەوروبەرىن تە، لايەنلىق تە يى ئابورى، لايەنلىق زانستى...ھەند)، ئەو ژى ب ئەفى رېكى:

رېكا من يَا خۆ گونجاندى:

خرابىيىن وى	باشىيىن وى	كورت خايەن
		درېڭىزخايەن

ب شىوه يەكى گشتى مفایى رېكا من يا خۆگونجاندىنى چپوو؟

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا وى بكارئىنم ئەوا ئەز فىربوويم؟ ئەز دى ج كەم؟

Testing a new coping strategy

تافيکرنا ریکه کا نوي يا خوگونجاندنی

دھمی تؤ ریکه کا نوي بؤ خوگونجاندنی دگھل رویدان و هله لویستین بكاردئیني وي دھمی تؤ دشیئی ئەفی ریکی تافقى بکەی و بھەلسەنگى داكو تؤ کارتىكىرنا ئەفی ریکا نوي بزانى، ئەو ژى ب ئەفی ریکا ل خوارى:

ریکا نوي يا خوگونجاندنی و سەرەددەرىكىنى دگھل هله لویست و رویدانان 1 :	
ج هاتە رویدان؟	ئەو هله لویست يان رویدانا من ئەف ریکا نوي تىدا بكارئىنابى

ریکا نوي يا خوگونجاندنی و سەرەددەرىكىنى دگھل هله لویست و رویدانان 2 :	
ج هاتە رویدان؟	ئەو هله لویست يان رویدانا من ئەف ریکا نوي تىدا بكارئىنابى

	ریکا نوی یا خۇگۇنچاندىن و سەرەددەرىكىرنى دىگەل ھەلويىست و رويدانان 3.
ج ھاتە رويدان؟	ئەو ھەلويىست يان رويدانا من ئەم ریکا نوی تىدا بكارئىنابى

ئەز ج فىربووم؟ ئەز دى چەوا شىم وى چەندى بكارئىنم ئەوا ئەز فىربوويم؟ ئەز دى ج كەم؟

Relaxation Practice Sheet

پراکتیکرنا راهینانی خافبوونی

- ب کیمی حهفتی 3-5 جاران ئهفی راهینانی ئهنجام بده.

- ئه دەمی تۆ ئهفی راهینانی ئهنجام بدهی دەپت ماوی ئهوى ژ 10 تا 20 خولەكان بیت.

- بلا ل بیرا تەبیت ھەمی دەما بەری و پشتى راهینانی ریزە ھەستى خۇ بنفيسيه.

- بیرا تە بیت ھەردەمی تە ھەست ب تەنگۈزى (تشنج)ى كر تۆ دشىئى ئهفی راهینانی بكاربىيى.

ئەينى	پىنج شەمبى	چارشەمبى	سى شەمبى	دووشەمبى	ئىك شەمبى	شەمبى
من ھەست:						
من راهینان ئەنجام دا						
بەرى راهینانى (10 – 1) ریزە (1)						
پشتى راهینانى (10 – 1) ریزە (1)						

Problem-Solving Worksheet

چارهسەركرنا ئاريشى

پىنگاڭاۋ ئىكى: ئاريشى بىنقىسى، دياربىكە کا بوجى ئەفه ئاريشهيە؟ و تە دېيىت ج بەيىتە رويدان؟

ئاريشا من ئەفه يە:

ئەفه بۇ من ئاريشهيە چونكى:

ئارمانجا من:

پىنگاڭاۋ دووئى: پىكولان بکە گەلەك ئىختيمالاتىن چارهسەريي (چەند چارهسەريا) بىنقىسى و پاشان باشى و خرابىيىن

ھەر ئىكى دياربىكە:

خرابى	باشى	چارهسەرى

پىنگاڭاۋ سىيى: و پاشان باشى و خرابىيىن ھەر ئىكى دياربىكە

پىنگاڭاۋ چارى: باشتىرىن چارهسەرى بەھەلبىزىرە، ئەوا تە بقىيت ل دەستپىكى تاقى بکەي.

ئەز دى.....

پىنگاڭاۋ پىنجى: پشتى تو چارهسەرييەكى تاقى دكەي، پىكولان بکە دەرئەنچامىن وى دياربىكە

تو چەند ژ ئەنچامان بىنلىك يا رازى بوو؟

Activity Monitoring Form

فورما زیر هفانیا چالاکیا ته یا روزانه

هه را چالاکيي کا تو دکھي گيولي خو (خهم - نهئارامي) ل چوار گوشين خواري دا ديار بکه و ريزه يه کي بده ئاستي ئه في (خهم - نهئارامي) ڈ (0 - 100)

خەم:	2-3 PM							
نەئارامى:								
خەم:	3-4 PM							
نەئارامى:								
خەم:	4-5 PM							
نەئارامى:								
خەم:	5-6 PM							
نەئارامى:								
خەم:	6-7 PM							
نەئارامى:								
خەم:	7-8 PM							
نەئارامى:								
خەم:	8-9 PM							
نەئارامى:								

Activity Monitoring Form

فورما زیرهقانیا چالاکیا ته یا روزانه

ب دریژاهیا روزی هه رتشته کی (کارهکی) تو دکھی ل ئەفی خشتن ل خواری دا بنقیسه، ئەگەر ئەو تشت بۇ تە یى نەخوش بولو تو دشىئ رىژا ئەوی نەخوشىي بنقیسی ڈ (0 – 10) و ئەگەر ئەو تشت بۇ تە یى خوش بولو تو دشىئ رىژا ئەوی خوشىي بنقیسی ڈ (0 – 10).

دەمزمىر	چالاک	ریژا خوشىي (10 – 0)	ریژا نەخوشىي (10 – 0)
6–7			
7–8			
8–9			
9–10			
10–11			
11–12			
12–1			
1–2			
2–3			
3–4			
4–5			
5–6			
6–7			
7–8			
8–9			
9–10			
10–11			
11–12			
12–1			
1–2			
2–3			
3–4			
4–5			
5–6			

Behavior Self-Monitoring Form

فورما چاھدىرى و زېرەقانىيا خۆيەتىيا رەفتارى

ئەو رەفتارا نەز زېرەقانىي لى دكەم.....

ج دەمى ئەف رەفتارە پەيدادبىت؟ ئەف فورمى پربكە:

پشتى ئەف رەفتارى ج ھاتە رويدان؟	بۇ ماوى چەند دەمى تە ئەف رەفتارە كر؟	تە چەند جاران ئەف رەفتارە كر؟	بەرى ئەف رەفتارى ج ھاتە رويدان؟	رۆز و مىز وو

Thought Monitoring Form

فورما چاقدیرى و زېرەقانىا ھزرى

ئارمانج ژ ئەفى راهىنانى ئەوه هارىكاريا تە بىكەت تو بشىيى شرۇفەكرنىن خۇ تو مار بىكەى، ئارمانج زى تىگەھشتىنا بوجۇونا تە يە بۇ تىستان، كو چەوا تو ھزر د تىستان دا بىكەى، بلا ب درىزاھيا روژى ئەڭ فورمە دگەل تە بىت، ئەوان رويدان و ھەلوىستان بنقىسىه ئەويىن بۇ تە پەيدابن (ھەلوىست ئانکو ج ھاتە رويدان) و شرۇفەكرنا تە بۇ ئەفى رويدانى چىيە، پاشان ھەستى خۇ د ئەفى رويدانى دا بنقىسىه و رىزەكى بىدە ئاستى ئەوى ھەستى.

ھەست (0 – 100)	شرۇفەكرن	ھەلوىست (رويدان)
65% خەم	ئەز ج جاران سەركەفتىن د ئەفى كارى دا نائىينم.	دەمى تو درەنگ دچىيە سەر كارى خۇ.

تىكەھشتن و دياركرنا بەرسىدانما تە بۇ رويدانى

Understanding Your Reaction

دەمى ئەڭ تىشىتىنەتىيە رويدان تە ج كر؟	دەمى ئەڭ رويدانە دروستبووچى لەدەن لەشى تە پەيدابۇو؟ رىزە (10 – 1)	دەمى ئەڭ چەندە ھاتىيە رويدان تە ھەست بىج كر؟ رىزە (10 – 1)	دەمى ئەڭ تىشىتىنەتىيە رويدان ھزرىن ؟	رويدان
-1	-1	-1	-1	
-2	-2	-2	-2	
-3	-3	-3	-3	
-4	-4	-4	-4	

پشکنینکرن و ههلسنهنگاندنا راستیا هزرا ته
Examine the Reality of Your Thoughts

ئەو هزرا من دېتىت ب ھەلسەنگىنەم:

بەلگەيىن من دۇرى ئەقىّ هزرى	بەلگەيىن من لىسر ئەقىّ هزرى
-1	-1
-2	-2
-3	-3
-4	-4

List Safety Behavior

لېستا رهفتارا ئىمناھىي

ئارمانج ژ ئەقى فورمى ئەوه ھارىكارىيا تە بکەت بۇ ديارىكىرىدا رهفتارىن ئىمناھىي دەملى تو
چارهسەريا روپرەبۈونى exposure therapy وەردگى و پراكتىك دكەي.

دەملى چارهسەريا روپرەبۈونى و پشتى چارهسەريي ئەق ئەقان تشتان ناكەم كو من ژ حالەتى من بى ئاگەھ بکەت:

- 1
- 2
- 3
- 4

دەملى چارهسەريا روپرەبۈونى و پشتى چارهسەريي ئەق ئەقان تشتان ناكەم كو ھەستا من بۇ ئىمناھىي زىدە بکەت:

- 1
- 2
- 3
- 4

دەملى چارهسەريا روپرەبۈونى و پشتى چارهسەريي ئەق ئەقان تشتان ناكەم كو ئەز پى ھەست ب ئارامىي و خابىوونى بکەم:

- 1
- 2
- 3
- 4

دەملى چارهسەريا روپرەبۈونى و پشتى چارهسەريي ئەق ئەقان تشتان و ئەقان كەسان دگەل خۇ نا ئىنم:

- 1
- 2
- 3
- 4

My list of problems and goals

لیستا ئاریشه و ئارمانجىن من

د ئەفي خشتن ل خوارى دا ئارىشىن خۇ دگەل ئارمانجىن خۇ دياربکە و پاشان هزر و هەست و رەفتار و بەرسقانىن خۇ يېن لهشى دياربکە، پاشان ئارمانجا ژەميان گۈنگۈر ژمارە (1) بدانە، و ياز ۋى كىمەت گۈنگۈ هەبىت بکە ژمارە (2) و .....هەندى.

	Problems ئارىشه	Goals ئارمانج
هزر Thoughts		
ھەست Feelings		
رەفتار Behaviours		
بەرسقانىن لهشى Physical		

Exposure Hierarchy

ھەرەمى روپرۇبوونى

ئارمانچ ژ ئەقى فورمى ئەوه كو پتەر ھارىكاريا تە بىكەت بۇ دىياركىرنا ئەوان ترس و نەئارامىيا ئەۋىن دېقىت روپرۇبىيى. ھزرا خۇ دئەوان ھەمى تشتان دا بکە ئەۋىن بۇ تە دىبىنە جەھى ترسى، تو دىشىي بچىيە دنافا ئەوا ھەۋىسىت و رويدانان دا ئەۋىن تۇ ژى د ترسى، پاشان رىيىزا ئاستى ترسا خۇ دىياربىكە. ژمارە (0) رامانا وى رىيىزا ترسا تە د ئەھىي ھەلۈيىستى تۇ روپرۇبوويى گەلەك يا كىيمە ئانكۇ ترس (نىنە)، و ژمارە (100) ئانكۇ رىيىزا ترسا تە د ئەھىي ھەلۈيىستى دا گەلەكَا بلندە.

ھەرەمى روپرۇبوونى يى ترسا من :

ئاستى ترسى (100 – 0)	چالاكى
	.1
	.2
	.3
	.4
	.5
	.6
	.7
	.8
	.9
	.10
	.11
	.12
	.13
	.14
	.15

Assessment

هه لسه نگاندن

ئەف فورمە بۇ رىيختىنا پىزىنинىن نەخۆشى بكاردھىت ب تايىبەتى د پرۆسا هه لسەنگاندى دا

دياركىرنا ئارىشىن نەخۆشى: ئارىشه چنە؟ ئەو رويدان و هەلويىستىن ئارىشه ژى پەيدابووچى چنە؟ فاكتەرىين ئارىشى ج بوون؟

گى يول | ھەستا | ھەلچوون: ئەو ج ھەلچوونن بۇ نەخۆشى دېنە ئارىشه؟

ھزر: ج ھزر ھەنە؟ ئاگەھىيا ئەوان لىسەر چىيە؟

بەرسەدانىن لەشى؛ كەسى نەخۆش ج بەرسەدانىن لەشى ھەنە؟

رەفتارىن بى مفا؛ ئەو ج رېكىن خۇ گونجاندى نە كەسى نەخۆش بكاردىنيت و ئەو رېك ھەر دىنە ئەگەر ئەرددوامىا نەخۆشىا وى \ وى؟

رەفتارىن بى مفا؛ ئەو ج رېكىن خۇ گونجاندى نە كەسى نەخۆش بكاردىنيت و ئەو رېك دىنە ئەگەر ھزرىن ئەرىنى؟

ئەو دەرمانىتىن دەھىنە بكارىيىنان؛ ج جورىن دەرمانانە؟ روزى چەندابكاردىنيت (دوزى رۆزانە يى دەرمانى)؟

کارتیکرنا ئاریشى؛ ئەڭ ئارىشا دەرۋونى چەند کارتیکرن لىسەر پەيدوەندىيەن كومەلايەتى و كار و لايەنى ئابۇوى و ساخلەميا لهشى كەسى نەخۆش كرييە؟

بكارئىنانا ماددىن بى ھوشكەر؛ ئەرى نەخۆش ماددىن بى ھوشكەر بكاردىيىت؟ ج جورە ماددەنە؟ رىزرا بكارئىنانا وان چەندە؟

مهترسى؛ نەخۆشى چەند مهترسى لىسەر خۇ و كەسانىن دى ھەيە؟

راپردووبيٰ ئارىشى (نه خۇشىي)؛ كەنگى ئەڭ ئارىشە ل دەڭ نەخۆشى پەيدابۇو؟ و چەوا پېشى بوورىنا دەمى ھاتە
گوھورىن؟

راپردووبيٰ گشتى - زاروگىنىيى: ج پەيدوهندى دنابىھرا قوناغا زارۋىكىنيا نەخۆشى و ژيانا وي يَا نەدا ھەيە؟

چارهسەرييىن بەرى نەا؛ ئەرى كەسى نەخۆش بەرى نەا دەرمان بكار دئىنان؟ يان جارەكى چۈويە دەڭ چارهسەركارەكى
دەرۋونى؟

ئارمانچ: كەسى نەخۆج ژ چارەسەريا دەرۋونى دېتىت؟ ئارمانچ ژ هاتنا وى بۇ وەرگىرتىا چارەسەرىيىچى چىھە؟ (ئارمانجىن كورتاخايىن و درېزخايىن)

پالدەرى گوھورىينى: ئەوان ج ئەگەر ھەنە بەھىنە گوھورىين؟ و ئەو ج ئەگەرن ئەڭلى پالدەرى كىيم دكەن؟

تشتىن دىتر: ئەگەر پىّزانىنەكا دىتر ھەبىت و پەيدوەندى ب ھەلسەنگاندىنى فە بىت ل ۋىتە بنقىسىه:

Rating Mood**ھەلسەنگاندنا رىزرا گىولى**

ل خوارى رىزرا ئاستى گىولى خۇ دياربىكە؛ بەرى رويدانى و ل دەمى رويدانى و پشتى رويدانى، ۋ (100 – 10).

1- رويدان:

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە بەرى رويدانى
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە ل دەمى رويدانى دا
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە پشتى رويدانى

2- رويدان:

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە بەرى رويدانى
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە ل دەمى رويدانى دا
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە پشتى رويدانى

3- رويدان:

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە بەرى رويدانى
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە ل دەمى رويدانى دا
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	رىزرا گىولى تە پشتى رويدانى

Evaluating my thoughts – my responses

ههلسنهنگاندنا هزرین من – بهرسقین من

هزرهکا نهرينى دەستتىشان بىكە و پاشان لابەرى (ههلسنهنگاندنا هزرین من – پرسىيارىن هارىيکار) بخوينە و پاشان بەرسقا ئەوان پرسىيارىن بويىنە هارىيکار بۇ تە ل ئەقى لابەرى دا بنقىيە.

	هزرا من يا نهرينى
	من چەند باودرى ب هزرا خۇھەيە (0 - 100)
	ژ ئەگەرئ ئەقى هزرى ج ھەست بۇ من دروست دىن و رىزا ئەوان چەندە (100 - 0)

بەرسقانىن من بۇ پرسىيارىن لابەرى (ههلسنهنگاندنا هزرین من – پرسىيارىن هارىيکار)

	1
	2
	3
	4
	5
	6
	7
	8
	9
	10
	11

	12
	13
	14
	15

	ئەز گەھشتمە چ دەرىئەنجامان؟
	نوکە من چەند باودرى ب ھزرا خۇ يا نەرىپنى ھەيء ؟ (100 – 0)
	رېڭىز ئەوان ھەستان چەندە ئەۋىن نەها ئەز ھەستپى دكەم ؟ (100 – 0)

Evaluating My Thoughts – helpful questions

ههلهنهنگاندنا هزرین من – پرسیارین هاریکار

ههلهنهنگاندنا هزرین من دستپیکی بکاربینه بو دیارکرنا نهوي هزری نهوا ته دفیت ب ههلهنهنگینی، بهرسقا نهفان پرسیاران دئ ل لایهري کاري (ههلهنهنگاندنا هزرین من – بهرسقین من) نفیسی.

- 1- هزرا من يا نهريني چي؟
- 2- من چهند باودري ب نهوي هزری ههيه؟ (100 – 0).
- 3- دهمي نهف هزره بو من دروست دبيت وي دهمي نهز ههست ب ج دکه؟

نهف پرسیارین ل خواری دئ هاریکاريا ته کهن بو ههلهنهنگاندنا هزرا ته يا نهريني (هزرا بی بها):

- 1- راما نهفی هزری ل دهف من چي؟
- 2- من ج بهلگه ل سهه نهفی هزری ههنه؟
- 3- ج بهلگین دزی نهفی هزرا من همهنه؟
- 4- نهري ریکه کا دیتر ههیه نهز پی ته ماشهی نهفی ههلویستی (رویدانی) بکه؟
- 5- نهگهر نهز ههست ب سلامهتي بکه وی دهمي نهز ج دبیزمه خو؟
- 6- نهري هندک دهمان دا نهز بشیوهیه کی جیاوازتر ژنهفی هزردکه؟
- 7- نهز چهوا ته ماشهی نهفی کاودانی که م دئ باشتربیت؟ باشتربیت ریک بو ته ماشه کرنا نهفی کاودانی چي؟
- 8- پینج سالین دی نهز دئ چهوا هزر د نهفی کاودانی دا که؟
- 9- نهگهر ژ نهفی چند (رویدانی) خرابتر هاتبا رویدان نهز دا چهوا سهرهدهري که؟
- 10- بهري هینګی من چهوا سهرهدهري دگه کاودانین هوسا دکر؟
- 11- خالین من بیین بهیز چنه؟ کو نهف خاله د نهفی کاودانی دا هاریکاريا من بکه؟
- 12- کی دئ شیت هاریکاريا من کهت؟

13- ئەز دى چەوا شىن ئەقى كاودانى باشتى لى كەم؟

15- ئەگەر ھەۋالەكى من يان ئەندامەكى خىزانى من ھەمان ھزر ھەبىت؛ وى دەمى ئەز دى ج بىزىمى؟

- ئەز گەھشتمە ج دەرىئەنجام؟
- نوگە من چەند باوهرى ب ئەقى ھزردى ھەيە $(0 - 100)$ ؟
- ئەز ھەست ب ج دكەم و رېڭىز ئەوان ھەستان نەجاھەندا $(0 - 100)$ ؟
- ئەو پرسىيارىن تە مەقا ژى دىتىن و ھارىكاريا تە كرىن بکە د بازنهكى دا و ژ بۇ بەرسقىدا ئەقان پرسىياران ھەرە لەپەرى كارى (ھەلسەنگاندنا ھزرىن من – بەرسقىن من).

Preparing for the next session

نامادهکاری بو روینشتنا داهاتي

- هزرا خو د پرسیارین خواری دا بکه. نهف چهنده دی هاریکاریا ته کهت کو باستر خو بو روینشتنا داهاتي بهرهه ف بکه.

ل روینشتنا دووماهی دا نه ز ج فیربووم و ج تشتی گلهک هاریکاریا من کر؟

ئه ری ل دووماهیک روینشتن دا من مفاژ ج تشتی نه دیت؟

ئه و ج تشنن ئه م لسهر ریکهفتین و دی ل نه فی حهفتی دا جیبہ جیکهین؟

ھەتا دووماهىك روينشتىن ئەو ج تشنن ئەز دى شىن ئەنجام دەم؟

دەمى من ئەو تىشى ئەنجام دايىن ج هاتە رويدان؟ و ئەز ج فيربووم؟ و ئاستەنگ ج بۇون؟

ژ دووماهىك روينشتىن تا نەز ج ھەست دەم؟

ج تىشى گرنگە د روينشتىنا بېتىت دا ئەم كەنگەشە بىكەين؟

Exposure Homework Sheet

ئەركى مال يى تەكニكا روپرۇبۇونى

ئەو ھەلوىستى ترس زى پەيدابۇوى:		راھىنان: ئەز دى چەم؟ ماۋى ئەۋى چەندە؟					
رۆز و دەم	Thoughts	رېزا نەئارامىي	رېزا نەئارامىي	رېزا نەئارامىي	ماۋە	Comments	
	دېيت ج بەيىتە رويدان؟ نەخۇشتىن تاشت دى ج بىت؟ رېزا ئىجتىملا پەيدابۇونا ئەققى چەندە؟	دېيت ج بەيىتە رويدان؟ نەخۇشتىن تاشت دى ج بىت؟ رېزا ئىجتىملا پەيدابۇونا ئەققى چەندە؟	رېزا نەئارامىي و ترسى چەندە (10 - 0)	رېزا نەئارامىي و ترسى چەندە (10 - 0)	رېزا نەئارامىي و ترسى چەندە (10 - 0)	پاشى روپرۇبۇونى	ج ھاتە رويدان؟ تە چىرى؟ ج تاشت ھارىكار بۇو؟ ج تاشت نە ھارىكار بۇو؟ چەوا جارا بەيىت دى جىاوازلىرى بىت؟

Weekly Sessions

روينشتىن حەفتىيانە

□

پىنج شەمبى	چار شەمبى	سى شەمبى	دوو شەمبى	ئىلك شەمبى	شەمبى	ناۋ و جە
رۆز و مېڙوو: روينشتىن: تىبىنى:	ناف: جە: پشكنىن:					
رۆز و مېڙوو: روينشتىن: تىبىنى:	ناف: جە: پشكنىن:					
رۆز و مېڙوو: روينشتىن: تىبىنى:	ناف: جە: پشكنىن:					
رۆز و مېڙوو: روينشتىن: تىبىنى:	ناف: جە: پشكنىن:					
رۆز و مېڙوو: روينشتىن: تىبىنى:	ناف: جە: پشكنىن:					

فورما رازهمندیا و درگرتنا چاره‌سه‌ریبا دهروونی

پیزائینیں گشتی:

.....نافی سه رده دانکه ری:.....میز وو:.....

..... ئاڭنەيىوون: ..... جار ھسەرگارى دەر وونى: .....

لگه‌ناما رازمه‌ندیسی

ئەز ..... رازەمەندىيىخ دەرىدىرم لىھەر وى چەندى كۆھەلسەنگاندىدا دەرروونى بۇمن بېتە ئەنجامدان و خزمەتىن

□ تهندروستیا دهروونی و پالیشتیا دهروونی و جفاکی و دریگرم ژلایی:

چار هسمرکاری دهروونی :.....

يا پوون و ئاشكەرایە بۇ من كو هەر نھىئىيەكا دناfebەرا من و دەرەونناسىدا بىتە گۆتن وباسكىن نائىتە بەلەفکەن بو چوکەسان. ھەروەسا نەزەرتەمە ئاگەھدار كرن كو دەندەك حالەتىن تايىبەتدا پىزازىنىن من دى ئىينە گەنگەشەكرن بۇ نموونە: ھەكەر ھات و حالەتى من گەھشەتە وى راھدىي كو بىمە جەھى گەھى بوسەر ژيانا خو يان ھەركەسەكى دى. يان ژى بۇ ئارمانجىن زانستى لى بەمەرجەكى ھەمى پىزازىنىن من يىين كەسۈوكى (بۇ نموونە: ناڭ، بىنەمال، يان خىزان...ھەتى) دەشارتى بن.

لئهز دانپیدانی دکەم کو نافەر وکا فی بەلگەنامی بتیر و تەسەلی بومن هاتە رۆنکرن زلایی چارھسەرگاری فە، و من هەمی مافین دان و ستاندەنی هەبۇون.

لیلمزایان شوین تلا سه، هدانگه، دی:

Confidential Form

فورما نەھىنى

جورى تىكچۈونى	زمارا تىلەفونى	رۆز و مىزۇو	كۆد	ناڭ	زمارە
					.1
					.2
					.3
					.4
					.5
					.6
					.7
					.8
					.9
					.10
					.11
					.12
					.13
					.14
					.15
					.16
					.17
					.18
					.19
					.20
					.21
					.22
					.23

پلانا ئىمناھىيىّ

Safety Plan

پىنگاۋا ئىكى: نىشانىيىن ئاراندنا هزر و پىكولىيىن خو كوشتنى: (كەس، وىنە، ھەلوىست، رەفتار)

پىنگاۋا دوى: رېكىن خو گونجاندنا ناخوئى (ئەو كارىن كۆئەز بىرەم و بىنە ئەگەرى ھندى كۆ ھارىكارىيىما من بىكەن ئەز بخو كونتۇلا حالەتى خو بىكەم و ژېلى كۆ ئەز پەوهەدىيى بىكەسەكى يان جەھەكى بىكەم و داخازا ھارىكارىيى ژى بىكەن. (بۇنمۇنە: وەرزىش، بەرىخودانان فلمەكى، چۈنە پەياسەكى بىتنى...هەتى)

پىنگاۋا سىسىي: ئەو كەس و جەھىن بەردەست كۆ ئەز بشىيم داخازا ھارىكارىيى ژى بىكەم

تليفۆن:

ناڤى كەسى/ى:

تليفۆن:

ناڤى كەسى/ى:

جە:

جە:

پىنگاكا چاري: هزركرن د ئەوان تشتان يان كەساندا ئەويى كو رامانەكى ددهنه ڙيانا من

.1

.2

پىنگاكا چاري: كەس و جەين بىپۆر و تايىبەتمەند ئەويىن كو ئەز بشىم پەيوەندىيى پى بکەم

..... نافى نۆزدارا / ئى دەرروونى:

..... تليفون و جەن كلينيكي:

ئيمزا يان شين تلا سەرەدانكەرى/ئى:

.....

[پیشانی حمزا خو کوشتنی]

.....میزروو:

.....کودئ سهرهدانکهري:

[چارهسهرهکاري دهروونى.....]

هندهک جاران باري مروفي يي دهروونى دگههيته وي رادهبي کو مروف هزر يان پيکولا خو کوشتنی بکهت، نوكه نه ز دی
هندهک پسياريin گريديا في بابهتي زته که، بي زهمهت توژي ب بهل يان نه خير بهرسقا من بدنه:

[دمواهبي هميشا بوريدا.....]

1- نهري ته جارهکي هزر د نهوي چهندنيدا کريبيه کو ههکهر تو يي مريلابا داباشتر بيت يان ته هيقيکربیت کو تو مرباي؟
(بهل انه خير)

(بهل انه خير)

2- نهري ته جارهکي هزر کريبيه کو تو خو بئيشيني؟

(بهل انه خير)

3- نهري ته هزر د خو کوشتنيدا کريبيه؟

(بهل انه خير)

4- نهري ته پلانهک دانایه بو خوکوشتنى؟

5- نهري ته پيکول کريبيه کو تو ژيانا خو بدیماهیک بیني؟ (بهل انه خير)

6- نهري د ژيانا خو ههمييدا ته پيکولا خو کوشتنى کريبيه؟ (بهل انه خير)

<u>پیشان</u>		
( )	2 و 1 مهترسى کيمه	★ئيمزا يان شين تلا سهرهدانکهري.....
( )	3 و 2 مهترسى نافهنه	★ئيمزايا نوژداري دهروونى .....
( )	5 و 4 يان(3 و 6) مهترسى زيده	★ئيمزايا چارهسهري دهروونى.....

Behavior Goals

ئاھارمانجىن رەفتارى

ئاھارمانجىن كەفن	ئاھارمانجىن نوى

Anger diary

رۆژیادناما تۆرمبۇونىّت

دەرئەنجام	رەفتار	گوھورىنىڭ لەشى	ھەست	ھزر	ئازرىنىڭ	رۆز و مىزىوو

Mood Diary

رۆزیادناما گیولى

مېزۇو:

رۆز:

مېزۇو:

رۆز:

ھەستىن نەرىنى (100 – 0)	ھەستىن ئەرىنى (100 – 0)	دەم
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm

ھەستىن نەرىنى (100 – 0)	ھەستىن ئەرىنى (100 – 0)	دەم
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm

مېزۇو:

رۆز:

مېزۇو:

رۆز:

ھەستىن نەرىنى (100 – 0)	ھەستىن ئەرىنى (0) (100 –)	دەم
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm

ھەستىن نەرىنى (0) (100 –)	ھەستىن ئەرىنى (0) (100 –)	دەم
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm
		06:00 am – 12:00 pm

لیستا ڙيڊهاران

- Andrews, G., Mahoney, A. E. J., & Hobbs, M. J. (2016). *Treatment of generalized anxiety disorder: therapist guides and patient manual*. Oxford: Oxford University Press.
- Evans-Jones, C. (2017). *The Cbt handbook: cognitive behavioural therapy*. Milton Keynes: Speechmark Pub.
- HOFMANN, STEVEN C. HAYES AND STEFAN G. (2018). *Process-Based Cbt: the science and core clinical competencies of cognitive behavioral therapy*. S.l.: READHOWYOUWANT.
- MANNING, D. R. J. A. M. E. S. R. I. D. G. E. W. A. Y. N. I. C. O. L. A. (2016). *Cbt Worksheets: cbt worksheets for cbt therapists in training*. Place of publication not identified: WEST SUFFOLK CBT Service.
- McEvoy, P., Saulsman, L. M., & Rapee, R. M. (2018). *Imagery-enhanced Cbt for social anxiety disorder*. New York: The Guilford Press.
- McKay, M., Skeen, M., & Fanning, P. (2017). *The Cbt anxiety solution workbook: a breakthrough treatment for overcoming fear, worry & panic*. Oakland, CA: New Harbinger Publications, Inc.
- Myran, D. (2017). *Cbt made simple - a practical guide to learning cognitive behavioral therap*. New Harbinger Publications.
- Simos, G., & Hofmann, S. G. (2013). *Cbt For Anxiety Disorders*. John Wiley & Sons.
- United Kingdom. (2003). *The treatment of anxiety disorders: clinician guides and patient manuals*. Cambridge.
- Wenzel, A. (2017). *Innovations in cognitive behavioral therapy: strategic interventions for creative practice*. New York: Routledge.

- بەرهەفكار د چەند رېزان دا:

- سيف الله على حسن مایى، ژ دايکبوبىن سالا 1992 ل بازىرئى دھوكى.
- خواندنا سەرتايى ل سالا 2004 ل قوتابخانىن (سەرۋەك و ئارى) ب دووماهى ئىنايىه.
- خواندنا نافنجى ل سالا 2007 ل قوتابخانا (پىرس) ل دھوكى ب دووماهى ئىنايىه.
- خواندنا ئامادىيى ل سالا 2010 ل قوتابخانا (چىا) ل دھوكى ب دووماهى ئىنايىه.
- دەرچۈويىن سکولا پەروردەد و دەرۋونناسى سەر ب فاكولتىيا زانستىن پەروردەدى / زانكۆيا دھوكى، ل سالا 2014 ب دووماهى ئىنايىه.
- ل سالا 2015 وەكو ھارىكارى ۋەكولەر ل پېشكا پەروردەد و دەرۋونناسى ل زانكۆيا دھوكى دەھىتە دامەزراىدىن.
- ل سالا 2015 كار دگەل رېكخراوا (گەشبوون و UPP يى ئىتالى) وەكو ۋەكولەر ئىچاقى كاركىرىم، ل ناڭا كەمپىئن (شىخان – باعەدرى – ئىسىيان – مام رەشان)
- ل سالا 2016 دگەل رېكخراوا (گەشبوون يى راوىزكاريا دەرۋونى) ل كەمپا دومىز وەكو ۋەكولەر ئىچاقى كاركىرىم.
- نەها قوتابىي خواندنا ماستەرى يە ب تايىبەتمەندىيا (چارهسەريا دەرۋونى و چارهسەريا ترۇمىيى) ل زانكۆيا دھوكى ب ھەفكارى دگەل زانكۆيا ئىيرھارد كارلس – توبنگن – ئەلانيا
- خودان حەفت پەرتوكە:
- جىهاندا ناھداران (فەلسەفى – دەرۋونى – جەقاکى – ئايىنى) پېشكا ئىيىكى – 2016 چاپ بۇويە.
- جىهاندا ناھداران (سياسى – ئەدەبى و ھونھرى – زانستى) پېشكا دووئى – 2020 چاپ بۇويە.
- وەرگىرانا پەرتۆكا (تىيگەھشتىن سرۋەشى مەرۆڤان) ب ھەفكارى دگەل (م. سيار تمر) يى دەرۋونناسى مەزن (ئەلفرىد ئەدلەر) 2018 چاپ بۇويە.
- ۋەگۆھاستنا پەرتۆكا (بنەمايىن دەرۋونناسىيا گىشتى) 2020 چاپ بۇويە.
- بەرھەفكىرنا پەرتۆكا (زاراھىن دەرۋونناسى) ب ھەفكارى دگەل (م. نصرالله ھاشم سىتەبى) – ھىشتا چاپ نەبۇويە.
- بەرھەفكىرنا پەرتۆكا (ۋايروسى كورۇنا و تىكچۈونىن دەرۋونى) 2020 ب شىۋوھىيەكى ئۆنلائين بەلاغ بۇويە.
- بەرھەفكىرنا پەرتۆكا (ئالاقيئن چارهسەريا هزرى و رهفتارى) 2020 ب شىۋوھىيەكى ئۆنلائين بەلاغ بۇويە.

saefullah_maye

Saefullah A. Maye

Saefullah.mayi@gmail.com

Tools of Cognitive Behaviour Therapy

Prepared By
Saefullah A. Mayi